

dersten başarı gösteremiyenler, aynı yılın ağustos ayının ikinci yarısında başlayan belge imtihanının bütünlemesine girmeğe mecburdurlar. Her hangi bir sebeple olursa olsun zamanında bu imtihana, girmiyen veya girdiği halde bir dersten de olsa başarısız sayılan öğrenci, imtihan hakkını kaybeder.

Madde 66 — Belge imtihanında başarı gösteren öğrencinin belgesi, ancak belgeyi veren okul tarafından tasdikname ile değiştirilir. Öğrenci başka bir okulda belge imtihanına girmişse belge imtihanını yapan okul müdürlüğü öğrencinin imtihanına girdiği dersleri ve aldığı

notları belgeyi veren okul müdürlüğüne (örnek 1) bildirir.

Madde 67 — Belge imtihanında başarı gösteremiyen öğrencinin belgesinin arkasına, belge imtihanına girme hakkını kullandığı ve başarı gösteremediği yazılarak kendisine iade edilir ve keyfiyet kütük defterindeki künyesine işlenir. Öğrenci başka bir okulda belge imtihanına girmişse, imtihanı yapan okul müdürlüğü, bu durumu öğrencinin künyesine yazılmak üzere belgeyi veren okul müdürlüğüne bildirir.

Madde 68 — Belge imtihanında başarı gösteren öğrencilerden öğrenime devam etmek isteyenler genel kayıt ve kabul şartlarına tabidir.

(Örnek 1)

BELGE İMTİHANINA GİREN ÖĞRENCİNİN İMTİHAN SONUCUNU BİLDİREN YAZI

..... / /19

Müdürlüğü

Sayı:

..... Müdürlüğüne

Okul No:

Adı ve soyadı:

Babasının adı:

Sınıfı:

Belge No. su ve tarih:

Sanatı:

İmtihan edildiği dersler

Kazandığı notlar Rakamla yazı ile

İmtihan yapıldığı tarih

Yukarıda adı ve sanı yazılı onamlı fotoğrafı yapışık okulumuz enstitümüz öğrencilerinden nin belge imtihanı yapıldığını ve derslerden kazandığı notların yukarıda yazıldığını saygılarımla bildiririm.

Müdür Yardımcısı

Müdür

Mühürlü

fotoğraf

HABERLER :

1947 - 1948 öğretim yılından itibaren faaliyette bulunmak üzere Erzurum ve Isparta Erkek Sanat Enstitülerinde Orta Okul mezunları için özel tesviyecilik şubesi açılmıştır.

TAYİNLER :

Açık bulunan 60 lira maaşlı Bitlis milli eğitim müdürlüğüne Malatya Lisesi tarih - coğrafya öğretmeni ve müdür yardımcısı Hamdi Türe almakta olduğu 40 lira maaşla naklen ve terfian, İdarî İşler Başmüfettişi İrfan Alıcıoğlu Ticaret okulları Başmüfettişliğine ve bundan açılan İdarî İşler Başmüfettişliğine Ankara Birinci Erkek Sanat Enstitüsü Müdür ve Matematik öğretmeni Danyal Akbel tayin edilmiştir.

İLANLAR :

Okul Müdürlüklerine:

Tercüme ve Teknik Öğretim Dergilerinin abone ve dağıtım işleri Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Bu dergilere ait yazıların "İstanbul'da Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğüne" yollanması ve abone paralarının da T. C. Ziraat Bankası İstanbul Şubesindeki 88 sayılı cari hesaba gönderilmesi rica olunur.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMIMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MİLLÎ EĞİTİM BASIMBVL

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR.
ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 10

27 EKİM 1947

SAYI: 457

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 3/7

Karar tarihi: 22/VIII/1947

ÖZET:

Orta Sanat okullarında Sanat Enstitülerine paralel pratik sanat okulları açılması h.

Erkek Orta Sanat okullarıyla Sanat Enstitülerinde teorik derslerden başarı gösteriyerek okula ayrılmak mecburiyetinde kalan sanata meraklı öğrencilerle orta okullardan belgeli veya ilk okul mezunu olup da bir sanat elde etmek isteyen öğrencileri yetiştirmek üzere orta sanat okulları ve sanat enstitüleri sınıflarına paralel, barmde bir derece tazammun etmeyen "Pratik Sanat Okulları" açılması hakkındaki Erkek Teknik Öğretim Müdürlüğü teklifi uygun görülmüş ve bağlı yönetmeliğin Bakanlık Yüksek Makamının tasvibine sunulması kararlaştırılmıştır.

Uygundur
22/VIII/1947
Millî Eğitim Bakanı

Reşat Şemsettin Sırer

PRATİK SANAT OKULU YÖNETMELİĞİ

Genel maddeler:

Madde 1 — Pratik sanat okulu, en az beş sınıflı ilk okulu bitiren ve sanata hevesli olan gençleri pratik işçi yetiştirmek amacıyla güder. Okulda, daha ziyade atelye çalışmalarına önem verilir.

Madde 2 — Okul iki dönemden ibarettir. Birinci dönemin süresi üç yıl; ikinci dönemin süresi, birinci dönemin üstünde iki yıldır.

Madde 3 — Birinci dönemin birinci sınıfında erkek orta sanat okullarının birinci sınıfın müfredat programı uygulanır.

Birinci dönemin ikinci, üçüncü sınıflarıyla ikinci dönemin dördüncü ve beşinci

sınıflarında sadece sanat ve meslek resmi dersleri vardır. Bu sınıflarda öğrencilerin genel kültürü, konferanslarla sağlanır. Atelye çalışmasıyla meslek resmî ve konferansların konuları ve bunların haftalık ders saatleri müfredat programı ile belirtilir.

Madde 4 — Pratik sanat okulunun derecesi yoktur.

Madde 5 — Pratik sanat okullarının nelerinde ve hangi sanatlar için açılacağı Bakanlık tayin eder.

KAYIT VE KABUL ŞARTLARI

Madde 6 — Pratik sanat okulunun:

I — Birinci sınıfa gireceklerin aşağıdaki şartları taşınmaları lazımdır:

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,

b) En az beş sınıflı ilk okul mezunu bulunmak,

c) 17 yaşını doldurmamış olmak,

d) Sağlığı sanat öğrenimine elverişli bulunmak.

II — İkinci sınıfa gireceklerin:

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı uyruğunda olmak.

b) Erkek Orta Sanat okulu veya orta okulun birinci sınıfında öğretim yılı sonuna kadar okumuş olmak ve devamsızlıktan sınıfta kalmamak veya bu sınıflardan belge almak (Erkek Orta Sanat okulunda atelye çalışmasından belge alanlar bu okula giremez).

c) 18 yaşını doldurmamış olmak.

d) Beşten aşağı ahlak notu olmamak.

III — Erkek orta sanat okulunun üçüncü sınıfına geçmiş bulunanlarla bu sınıfta atelye çalışmasından belgeli duruma düşmemiş olanlar üçüncü sınıfa;

Erkek sanat enstitüsünün dördüncü veya beşinci sınıfına geçmiş olanlarla bu sınıflarda atelye çalışmasından belgeli duruma düşmemiş olanlar dördüncü sınıfa alınır.

Üçüncü sınıfa alınacakların 19 yaşını, dördüncü sınıfa alınacakların 20 yaşını bitirmemiş olmaları ve bu gibilerin ahlak no-

tunun beşten aşağı düşmemiş bulunması gereklidir.

Madde 7 — Durumu, altıncı maddenin her hangi bir fıkrasına uyan öğrenci, öğrenimine ara vermemiş ise kayıt ve kabul işleminde yaş kaydına bağlı tutulmaz.

Madde 8 — 6 ncı maddedeki şartları taşıyanların okula kaydolabilmesi için aşağıdaki belgeleri tam olarak okul yönetkesine vermesi lazımdır.

a) Son öğrenim durumunu belirten vesikamın aslı (diploma, tasdikname veya belge)

b) Kimlik cüzdanı (örneği doldurulurak okul yönetkesince onandıktan sonra aslı geri verilir)

c) Sağlık ve aşı kâğıdı (sağlık kâğıdı okul doktorundan; okul doktoru bulunmayan yerlerde hükümet doktorundan alınır.)

d) 6x4,5 boyutunda başı açık ve öğrenciye yakışır tavırla önden çıkarılmış 8 fotoğraf.

e) Pullanmış ve üzerine veli adresi yazılmış 6 tane mektup zarfı.

f) Öğrenime ara vermiş olanlar için bu süre içinde dışarıda ne ile uğraştıklarını gösterir belge.

Madde 9 — Okulda öğrenci kaydına 20 ağustos sabahı başlanır ve 30 eylül akşamı son verilir.

Madde 10 — Yabancı uyruğunda olanların kaydı için Bakanlıktan izin alınır.

Madde 11 — Okula yazılmak için başvuran öğrenci, evvelâ aday defterine kaydedilir; okula devama başladıktan 15 gün sonra kaydı künye defterine işlenir.

DEVAM VE DİSİPLİN İŞLERİ

Madde 12 — Okula devam bütün gün mecburidir. Bir ders süresinin 3/4 ünü dolduracak kadar özürü veya özürsüz devami bulunmayan öğrenci, yıl sonunda, sınıf geçme durumunu ne olursa olsun başarısız sayılır.

Madde 13 — Öğretim yılının devam süresi, atelye çalışmalarına başlandığı günden öğretim yılı sonuna kadar okulun açık bulunduğu günler sayılarak tesbit edilir.

Her ne sebeple olursa olsun açık bulunmadığı günler devam süresine katılmaz.

Madde 14 — Her öğrenci, okulun bulunduğu yerde oturan ve okula kabul edilecek özellikleri taşıyan, öğrencinin eğitim ve öğretim işiyle ilgilenilecek bir veli göstermeğe mecburdur.

Madde 15 — Sürekli olarak okula üç gün devam etmeyen ve bu hususta kabul edilir özür göstermeyen öğrencinin velisine bir tezkere yazılarak devamın sağlanması veya özürün belirtilmesi istenir. Bunu takibeden on gün içinde devam sağlanmadığı veya özür bildirilmediği takdirde öğrenci okuldan ayrılmış sayılır. Bu durum kendisine de yazılır. Bu gibiler, tekrar okumak isterlerse haklarında, genel kayıt ve kabul şartlarına göre işlem yapılır.

Madde 16 — Öğrencilerin disiplin işleri "orta okullar, liseler, şehir ilk öğretmen okulları ile meslekî ve teknik okulları disiplin yönetmeliği" ne göre yürütülür.

SINIF GEÇME

Madde 17 — Birinci sınıf öğrencilerinin sınıf geçme durumu "Erkek orta sanat, orta yapı okulları ile erkek sanat ve yapı enstitülerinin sınıf geçme ve bitirme imtihanları yönetmeliği" esaslarına göre tesbit edilir.

Madde 18 — İkinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin sınıf geçme durumunu kanaat notlarıyla ölçümlenir.

Öğretim yılı üç kanaat dönemine ayrılır: Birinci kanaat dönemi: atelye çalışmasıyla meslek resmî dersinin başladığı gündün 10 aralığa kadar.

İkinci kanaat dönemi: 11 aralıktan 10 marta kadar.

Üçüncü kanaat dönemi: 11 marttan atelye çalışmasıyla meslek resmî dersinin son bulduğu güne kadardır.

Madde 19 — Öğretmen her öğrenciye ait kanaat notunu, o öğrencinin kanaat dönemi içinde yaptığı işleri ve edinmesi lâzım gelen bilgi ve melekeyi gerektiği gibi kazanıp kazanmadığını dikkate alarak verir.

Madde 20 — Öğrencinin başarısı 10 esası üzerine verilen notla değerlendirilir. Not dereceleri şöyledir:

9—10 Pekiyi

7—8 İyi

5—6 Orta

3—4 Zayıf

1—2 Pekzayıf

0 Boş

Madde 21 — Öğretim yılı sonunda, öğrencinin sınıf geçebilmesi, atelye çalışmasıyla meslek resmî dersinden kazandığı sınıf

geçme notunun en az beş tutmasıyla mümkündür.

Gerek atelye çalışmasının, gerekse meslek resmî dersinin sınıf geçme notu, bu derslerden üç kanaat döneminde kazanılan notların ortalamasıdır.

Madde 22 — Öğrenciye kesirli not verilmez. Notların ortalaması alınırken çıkan yarım veya yarımdan büyük kesirler bire tamamlanır. Yarımdan küçük olan kesirler dikkate alınmaz.

Madde 23 — Genel bilgi kazandırmak maksadıyla tertiplenen konferanslara öğrencilerin devamı mecburidir. Fakat öğrenciye konferanslardan not verilmez.

Madde 24 — Pratik sanat okulunda bitirme imtihanı yoktur.

Madde 25 — Atelye çalışmasının sınıf geçme notu beşten az olan veya meslek resmî dersinden iki yıl üst üste sınıfta kalan öğrencinin okulla ilişkisi kesilir.

BİTİRME İMTİHANLARI

Madde 26 — Üçüncü ve beşinci sınıflarda, 21 mayısta başlamak ve 25 mayısta sona ermek üzere atelye çalışmasından ve meslek resmî dersinden bitirme imtihanı yapılır. Öğrencinin bitirme imtihanına girebilmesi için önce bu derslerden başarılı sayılması lâzımdır.

Madde 27 — Bitirme imtihanları, okul müdürlüğüne seçilen en az üç kişilik bir komisyon tarafından yapılır.

Madde 28 — Bitirme imtihanlarında başarılı sayılmak için atelye çalışmasından ve meslek resmî dersinden en az beşer not alınmış olmak gerektir.

Madde 29 — Bitirme imtihanında başarı gösteren öğrenciye bitirdiği dönemin diploması verilir. Diplomanın derecesi, öğrencinin o dönem için deki sınıf geçme notlarıyla bitirme imtihanında kazanmış olduğu notların ortalamasına göre belirtilir.

Madde 30 — İlk girdiği bitirme imtihanında başarı gösteremiyen öğrenciye ertesi yılın bitirme imtihanı döneminde bir imtihan hakkı daha verilir. Bunda da başarı gösteremiyen öğrenciye, istediği takdirde, durumunu açıklayan bir belge verilir.

Madde 31 — Pratik sanat okulunun birinci dönemini bitirenlerden erkek sanat okulu diplomasını almak isteyenlerle ikinci dönemini bitirenlerden erkek sanat enstitüsü diplomasını almak isteyenler, bu okul veya enstitünün bitirme imtihanlarına girebilirler. Bunların, bu imtihanları birbirini

takibeden iki yılın bitirme imtihanlarında başarıları gerekir.

İş ve araverme günleri, çalışma programı

Madde 32 — Pratik sanat okulunun birinci sınıfında, derslere erkek orta sanat okulunun birinci sınıfı ile birlikte başlanır ve bu sınıfla birlikte son verilir.

Çalışmalara:

İkinci ve dördüncü sınıflarda, 1 Eylülde başlanır, 30 haziranda son verilir.

Üçüncü ve beşinci sınıflarda ise 1 Eylülde başlanır, 10 mayısta son verilir.

Madde 33 — Okulda, dördü sabah ve dördü de öğleden sonra olmak üzere günde 8 ve cumartesi günleri 4 saat öğretim yapılır. Konferanslar bu süre içine sığdırılır.

Madde 34 — Yaz aravermesi dışında okulun araverme günleri şunlardır:

a) Haftanın resmî araverme günleri.
b) Cumhuriyet bayramı aravermesi (28 ekim öğleden sonra başlamak üzere 29 ve 30 ekim günleri)

c) Yıl baş aravermesi: (Her yıl aralık ayının 31. günü öğleden sonra ve ocak ayının birinci günü)

d) Ulusal Egemenlik bayramı: (22 nisan öğleden sonra 23 ve 24 nisan günleri)

f) Gençlik bayramı: (19 ve 20 Mayıs günleri)

g) Zafer bayramı: (30 Ağustos günü)

h) Şeker bayramı: (Üç gün)

i) Kurban bayramı: (Dört gün)

j) Her mahallin kurtuluş günü,

ÇEŞİTLİ MADDELER

Madde 35 — Okuldan ayrılmak isteyen öğrenciye bir tasdikname verilir. (Örnek bu yönetmeliğin sonundadır.) Tasdikname alan öğrenci bununla başka bir pratik sanat okuluna yazılabilir. Ancak öğrencinin o yılın devam hakkını kazanabilmesi için tasdiknameyi aldıktan sonra, bir buçuk ay içinde, girmek istediği okula başvurması şarttır. Bu süreyi geçiren o yıl kaydı yapılmaz ve ertesi yıl okula giriş hususunda hakkında genel kayıt ve kabul şartları uygulanır.

Madde 36 — Evli veya nişanlı olanlar okula öğrenci olarak kabul edilmez. Öğrenci iken evlenen veya nişanlananların okulla ilişkisi kesilir.

Madde 37 — Öğrencilerin kıyafetleri sade, temiz, saçları normal bir şekilde kesilmiş olacaktır. Göze batan uygunsuz saç tuvaleti yapmaları, belli bazı zümrelerin kılık kıyafetini taklit etmeleri yasaktır.

TASDİKNAME

Pratik Sanat Okulunu terk eden öğrencinin 19...—19... öğretim yılındaki notları

Birinci kanaat : Atelye Meslek resmî
İkinci kanaat : Atelye Meslek resmî
Üçüncü kanaat : Atelye Meslek resmî

Sınıf geçme notu Atelye Meslek resmî
sonuç:

Pratik Sanat Okulu Müdürlüğü
Tasdikname numarası :
Tasdikname tarihi :
Devam ettiği günler :
Devam etmediği günler :
Hareket notu :

Okulunun
Esnatidârüno sınıftan aldığı
tarikh ve numaralı ile okulumuzun
sınıfına tarihinde kaydedilmiş olan
sınıf şubesi öğrencilerinden fotoğrafı yukarıya yapıştırılan numaralı ve oğlu
doğumlu
tarikhinde okuldan ayrılmıştır.

Bu tasdikname ancak, pratik sanat okulları için geçerlidir.

Müdür yardımcısı Müdür
Pul Mühür

Bu tasdikname üç nüsha olarak tanzim edilir. Birinci nüshası okullaki dosyasında, ikinci nüshası öğrencinin dosyasında saklanır, üçüncü nüshası da öğrenciye verilir.

PRATİK SANAT OKULU

MUFREDAT PROGRAMI

1947

1 — Atelye çalışmaları:

Öğretimin esasını atelye çalışmaları teşkil eder. Öğrencilere mesleklerine ait pratik ve teknolojik bilgilerle bunların uygulanmasında kullanılan matematik ve diğer bilgiler, atelye çalışmalarında verileceğine göre, bu öğretim metodunun temeli atelye öğretmenlerinin şahsi değerlerine dayanacaktır. Öğretmenlerin aşağıdaki esasları gözönünde bulundurarak derslerini büyük bir ilgi ve titizlikle hazırlamaları gerektir.

Atelyeye gelen bir öğrencinin öğretmen tarafından kabul edilme şeklinin önemi

çok büyüktür. Öğrenci, kendisine karşı ilgi gösterilmeyen bir yere değil tersine olarak beklenildiği bir çevreye geldiği hissini kazanmalıdır. Bunun için, öğretmenin önceden öğrencilerin listesini almış, atelye karnelerine adlarını yazmış ve ilk temrin için lüzumlu olan takımları hazırlamış bulunmalıdır. Öğrenciler gelince öğretmen bunları karşılar, kendini tanıtır ve sıra ile her biriyle tanışır. Bundan sonra öğrencilere atelyeyi tanıtarak buradaki öğrenimleri sonunda iyi yetişmiş bir işçinin neler yapacak seviyeye gelebildiğini yapılmış işler üzerinde gösterir.

Çeşitli meslek bölüm ve kollarının her sınıfında, öğrencilerin mesleklerinde hangi

PRATİK SANAT OKULU

HAFTALIK DERS DAĞITMA CETVELİ

Dersler	Sınıflar	1. Dönem			2. Dönem	
		I	II	III	IV	V
I — Atelye	Orta sanat okulu birinci sınıfının ayı	36	36	36	36	36
II — Meslek resmî		4	4	4	4	4
III — Konuşma		2	2	2	2	2
IV — Okuma		2	2	2	2	2
Haftalık saatler		44	44	44	44	44

MESLEK BÖLÜM VE KOLLARI

BÖLÜMLER KOLLAR

	Birinci dönem		İkinci dönem	
	A - Tesviyecilik ve makine işçiliği.	a) Tesviyecilik	a) Tesviyecilik	b) Tornacılık
B - Demir işleri	a) Sıcak demircilik.	a) Sıcak demircilik	b) Soğuk demircilik	
C - Dökümcülük.	a) Dökümcülük	a) Dökümcülük	c) Kaynakçılık	
D - Modelcilik	a) Modelcilik	a) Modelcilik	a) Modelcilik	
E - Motorculuk	—	a) Motorculuk	a) Motorculuk	
F - Ağaç işleri	a) Marangozluk	a) Marangozluk	a) Marangozluk	

ÖĞRETİM METODU

- I — Atelye çalışmaları
II — Meslek resmî
III — Konuşma (Konferans)
IV — Okuma.

seviyeye yükselecekleri, bir öğrenim yılı içinde kendilerine yaptırılacak türlü işlemlerin ve verilecek bilgilerin sıralanması suretiyle, o sınıfın programında belirtilmiştir. Atelye şef ve öğretmenleri için en önemli olan husus, bu seviye gözönünde bulundurulurken, yıl sonuna kadar kavrıtılacak konuların, güçlük ve işlemlerin birbirine bağlılığı sırasına göre aylara bölmektir. Her konuda yaptırılacak temrinlerin ve işlerin sayısı, bunlarda raslanan işlemlerin öğrenilmesindeki güçlüğü ve öğrencinin ilerlemesine göre öğretmene tayin edilir. Bu esaslara göre, eldeki program bir yıllık atelye çalışması halinde düzenliyecek olan öğretmen, hazırladığı temrinlerin ve işlemlerin uy-

gulanmasında şu genel ilkelere uymalıdır:

1 — Uzun tanım ve açıklamalardan kaçınılmalıdır.

2 — Takımların adları, kullanıma sıraları gefince öğretilmelidir.

3 — Yeni bir temrine geçmeden önce, bundan evvelkiler tamamen kavranmış ve iyi bir şekilde yapılmış olmalıdır.

4 — Yanlış hareketlere hiçbir suretle müsaade edilmemelidir. İlerlemelere temel olan başlangıç temrinlerinden iyice kavranmamış bulunanlar, lüzumu kadar tekrarlanmalıdır.

5 — Yapıtırılan işin açıklanması, öğrencinin kendisine yaptırılmadır.

6 — Öğrencide bir temrine karşı ilgisizlik ve usaç baş gösterince, hemen bırakılıp başka bir temrine geçilmelidir. Paralel olarak bir kaç iş yaptırılabilir. Fakat bunların her birinde, yeni öğretilecek işlem sayısı günde birden fazla olmamalıdır.

7 — Öğrenci kendi kendisini kontrol etmelidir. İlk günden itibaren bu kontrol hissi verilmeli ve sonuna kadar takip edilerek bunun bir alışkanlık haline gelmesi sağlanmalıdır.

8 — Atelyede memurluk ve güven havası meydana getirilerek öğrencilerin kendi çalışmalarından zevk almaları sağlanmalıdır.

Öğrencilere teknolojiye, matematikte, fizikte, gereçte ve başka konularda verilecek bilgileri: atelye çalışmalarında yaptıkları işlerin, kullandıkları alet, makine ve gereçlerin basit bir şekilde izahını yapmalarını sağlayacak derece ve seviyede olmalıdır. Lüzumsuz olanları vermekten veya gerekli olanların sırası gelmeden toplu bir halde verilmelerinden kesin olarak kaçınılacaktır. Her bilgi, işe uygulanacağı anda verilecek, ne maksatla öğretildiği kendiliğinden belirtilmiş olmalıdır. Gerektiğinde bütün öğrenciler bir dersaneye alınarak toplu öğretim yapılmalı ve iş başına dönüldüğünde her biri ile ayrı ayrı ilgilendirilerek verilen konuların kavranılıp kavranılmadığı kontrol edilmelidir. Öğretmen yukarıdaki esaslara göre düzenlediği bir yıllık çalışma programında, yaptıracağı işleri: tezgâh, alet, resim, gereç ve çalışma müddeti bakımından iyice hazırladıktan sonra, her iş üzerinde hangi teknolojik ve genel bilgilerin verilmesi icabettiğini tesbit etmelidir. Meselâ, bir parça yüzeyinin düzlem hale getirilmesi işleminde, düzlem konusu ele alınarak tarifi yapılmalı, ne suretle belirtildiği anlatılmalı ve bu kavramların, pratikte, bir düzlem elde etmeğe ve bu düzlemi kontrol etmeğe esas teşkil ettiği gösterilmelidir.

Her öğrencinin bir atelye kartesi bulunmalı ve bu karteye, içindeki açıklamaya

göre tutulmalıdır. Verilen çeşitli teknik ve genel bilgilerin, öğrenciler tarafından lüzum hâsıl oldukça hatırlanabilmesi veya gözden geçirmesi için gereken defterlerin tutulmasına ve bu hususta her türlü kolaylığın gösterilmesine dikkat edilmelidir.

II — Meslek resmi:

EREK

Pratik sanat okulunda, meslek resminin ereği, öğrencilerin, yapacakları işlere ait resimleri kusursuz ve tereddütsüz okumalarını, resimlere göre gereç ve taslakları marka etmelerini ve icabında basit işlerin kroki ve yapım resimlerini hazırlayabilmelerini sağlamaktır.

Öğretim Usulü:

Ereği daima gözönünde bulundurularak tamamen pratik bir anlayışla verilmesi lüzumlu olan bu derste, atelye çalışmaları için kabul edilen genel ilkelere aynen uygulanmalıdır. Resim öğretmeni de, atelye öğretmeni gibi, yaptırdığı işlerle ilgili yardımcı genel bilgileri ve bilhassa geometri kavramlarını, açık ve pratik bir şekilde öğrencilere kavratılmalıdır.

III — Konuşma (Konferanslar)

EREK

Pratik Sanat okuluna gelmeden önceki öğrenimleri sırasında öğrencilerin elde ettikleri genel bilgileri kuvvetlendirmek, dünya ve cemiyet hakkında kazanmaları lüzumlu bilgileri vermektir.

METOT

Müfredat programlarında konuları sınıflara göre dağıtılmış bulunan konferanslar, bir veya ikişer saatlik seans'ar halinde, sınıf seviyesine uygun olarak, öğrencilerin dinlemelerini kolaylaştırılacak şekilde verilecektir. Konuşmalarda harita, resim, projeksiyon, küçük özetler, modeller, örnekler ve şemalardan faydalanmak suretiyle öğrencilerin ilgisini arttırılacaktır.

IV — Okuma

Öğrencilerin fikri gelişmelerini, ana dillerini okuma ve anlama alanında ilerlemelerini sağlamak maksadıyla haftada ikişer saatlik okuma toplantıları tertiplenmiştir.

ÖĞRETİM PROGRAMI

I — Atelye çalışmaları

A : Aa — Tesviyecilik
Ab — Tornacılık
Ac — Frezecilik

Sayfa

B: Ba — Sıcak Demircilik
Bb — Soğuk Demircilik
Bc — Kaynakçılık
C: Ca — Dökümcülük
D: Da — Modelcilik
E: Ea — Motorculuk
F: Fa — Marangozluk

II — Meslek resmi

A — B — C — D — E Bölümleri	...
F Bölümü	...

III — Konuşma

Bütün bölüm ve kollar için

IV — Okuma

Bütün bölüm ve kollar için

ATELYE

a) Tesviyecilik kolu

Sınıf: II

Haftada (36) saat.

1 — Eğeleme:

Düzlem eğeleme temrinleri. Çeşitli eğelerin işlenen parçaya göre seçimi. Gönye, ölçme ceveli ve sürmeli kumpasın kullanılması.

2 — Markalamak:

Basit markalama işleri, markacı alet ve takımlarının kullanılması ve tanıtılması.

3 — Kesilemek:

Düz, turnak, yarı keski'lerinin kullanılması ve tanıtılması.

4 — Testerelemek:

Çeşitli biçim ve cinsteki madensel gereçlerin kol testeresiyle kesilmesi ve testere cinslerinin tanıtılması.

5 — Delmek:

Göğüs matkabı (el ile), cırcır matkabı ve basit zımba ve matkap tezgâhında çeşitli delme işlemlerinin yaptırılması. Bu aletlerin kullanılması için gerekli bilgiler vermek.

BİRLEŞTİRMELER

1 — Perçinli birleştirmeler:

Perçin başı yapmak. Parçalar üzerinde perçinleme işlemlerinin yaptırılması.

2 — Lehimli birleştirmeler:

Yumuşak lehim yaptırmak. Sert lehim yaptırmak.

(Gümüş ve bakır kaynağı işleri)

3 — Vidalı birleştirmeler:

Klavuz ve pafta ile erkek ve diş vidalar açmak.

4 — Bükme işleri:

Saç, boru, kösedemiri gibi parçaların soğuk olarak bükülmesi.

Sınıf: III.

Haftada (36) saat

1 — Markalamak:

Çeşitli markalama işlemlerinin yaptırılması.

2 — Basit deime ve bağlama tertipleri:

Matkap ve vargel tezgâhlarına çeşitli işlerin nasıl bağlanacağını, iyi misallerle, göstermek ve yaptırmak. Matkap tezgâhında klavuz çekmek.

3 — Raybalamak:

Raybalar, çeşitleri ve kullanılması. Vargel tezgâhında çalışmak, tezgâhın işleyişini ve kullanılmasını göstermek. Çeşitli vargel kalemlerini tanıtmak ve uygun işler üzerinde kullanılmasını sağlamak.

Vargelde kama oluğu açmak.

Helisel yay sarmak. Boru işleri; birleştirilmesi, boru paftasının kullanılması kaçınılmamak için keten ve salmastra kullanmak.

Kesici aletlerin, çizecek ve tornavida ağızlarının su verilerek sertleştirilmesi ve menevişlenmesi.

Çeşitli kesici aletlerin bileneşi. Matkap, keski, vargel kalemleri.

Kaçık de'iklerin düzeltilmesi, delik içinde kırılan matkap, klavuz ve vidaların usulüne göre çıkarılması.

4 — Aıştırma işleri:

Kalıplar üzerinde çeşitli geçme ve aıştırma işlemlerinin yaptırılması.

Sınıf: IV.

Haftada (36) saat

1 — Markalama:

Büyükçe ve karışık parçaların markalanması. Bu parçalar üzerindeki kabaklıkların ve deliklerin uygun tezgâhlarda işlenmesi.

Matkap tezgâhı ve freze tezgâhında işlenecek parçaların resimlerine göre iş kalıplarını hazırlamak.

Kesme ve çekme için çeşitli kalıplar yaptırmak, bakalit ve plâstik madde'ler için kalıplar yapmak.

Kalıpların preslere bağlanması, preslerin ayarı, kullanılması ve bakımı.

Çeşitli kalıplarda sertleştirilmesi gereken kısımların sulanması ve menevişlenmesi.

2 — Raspa işleri:

Makine gövdeleri üzerindeki kayıtların raspanarak işlenmesi.

Sınıf: V.

Haftada (36) saat

1 — Montaj işleri:

Bununla ilgili de'me, raybalama, eğme bükme rasplama v. s. işlemleri yapmak.

2 — Torna tezgâhında iki aylık esaj yaptırmak:

Basit torna işleri yaptırılacak bilhassa tezgâh bölümlerinin görevleri üzerine öğrencilerin dikkati çekilecektir.

3 — Freze tezgâhında 1,5 aylık staj yaptırmak:

Basit freze iş'leriyle silindirik düz dişli çark yaptırılacaktır. Asıl erek, tezgâh parçalarının görevlerini belletmektir.

4 — Freze tezgâhında iki haftalık staj yapmak:

Düz ve silindirik parçaların taşlanması ve tezgâhların işleyişinin iyice kavranması.

5 — Onarma işleri:

Belli başlı matkap, vargel, torna, freze gibi tezgâhların sökölüp takılması, onarılması ve ayarı.

İş tezgâhlarının ve transmisyon tesislerinin kurulması. (Bunun için atelyede ayrı bir yer hazırlanacak ve burada her tezgâhın hassasiyetine göre nasıl kurulacağı gösterilecektir.)

b) Tornacılık kolu

Sınıf: IV.

Haftada (36) saat

1 — Torna tezgâhlarının esaslı parçalarının tanıtılması, bakımı hakkında bilgi.

2 — İki punta arasında işlenen parçalar. Çeşitli temrinler ve iş parçaları.

3 — Üç ayaklı ve menegeneli aynada çeşitli torna işleri.

4 — Sabit ve hareketli yataklarla yapılan çeşitli işler.

5 — Tornada delik açmak, klavuz ve rayba salma işleri.

6 — Malafa üzerinde yapılacak çeşitli iş parçalarını hazırlamak.

7 — Tornada vida çekme. Çeşitli vidalar, çok ağızlı vidalar.

Sınıf: V.

Haftada (36) saat.

1 — Dördüncü sınıfta yaptırılan işlerin iş parçaları üzerinde tekrarı.

2 — Krank, eksantrik, uzun delikli parçalar, yatak ve valf gibi parçaların tornada işlenmesi.

3 — Çok ka'ekli tornada seri işlerin yaptırılması.

4 — Revölyer tezgâhında çalıştırma, yapılacak parçalara göre tezgâhın ayarı.

5 — Torna tezgâhlarının kontrolü ve muayenesi.

6 — Taşlama: Basit taşlama işleri. Düzlem ve silindirik parçaların taşlanması.

7 — Çeşitli kalemlerin bileneşi.

c) Frezecilik kolu

Sınıf: IV.

Haftada (36) saat

1 — Freze tezgâhlarının çeşitlerini tanıtmak. Bir üniversal freze tezgâhının esaslı parçaları ve bakımı hakkında bilgi.

2 — Yatay ve düşey freze tezgâhlarında düzlem yüzeylerin işlenmesi.

3 — Tezgâh masasına, çeşitli biçimlerdeki parçaların işlenmesi için bağlanması.

4 — Çiftli frezelerden takım yaparak birkaç yüzeyi aynı zamanda işlemek.

5 — İş kalıplarından faydalanarak üzerinde bölünme bulunan işleri yaptırmak.

7 — Freze tezgâhında silindirik ve düz dişli yapmak.

8 — Körlenmiş frezeleri bilemek.

Sınıf: V.

Haftada (36) saat

1 — Dördüncü sınıfta yaptırılan işleri tekrarlatmak.

2 — Helisel dişli çarkları açmak. Düz konik çarklar açmak. Sonsuz vida ve çarkını açmak.

3 — Çeşitli frezeler kul'anarak sürekli çalışmak.

4 — Kopya freze tezgâhında çalışmak, işlenecek parçalara göre master yapmak ve tezgâha ayarlamak.

5 — Freze tezgâhının sökölüp takılması ve ayarlanması.

6 — Freze tezgâhının kurulması, onarılması ve taşınması.

7 — Bileme tezgâhının kullanılması, çeşitli frezelerin bileneşi.

ATELYE

a) Sıcak demircilik kolu

Sınıf: II.

Haftada (36) saat

1 — Demir atelyelerinin tanıtılması, atelyelerde tertip, düzen, temizlik.

2 — Demirci ocakları; parçaları, görevleri, tutuklukları, tutuklukların giderilmesi ve bakımları.

- 3 — Hava verme araçları: çeşitleri, parçaları çabıdırılmaları ve bakımları.
4 — Duman emme araçları: çeşitleri, parçaları, çabıdırılmaları ve bakımları.
5 — Örsler; çeşitleri, yerleştirilmeleri, örs atlıkları, kullanılmaları ve bakımları.
6 — Balyoz ve çekiçler: ağırlıkları, sapları ve saplarının takılması, kullanılmaları ve bakımları.
7 — Kıskaçlar: çeşitleri, kullanıldığı yerler, kullanılmaları ve bakımları.
8 — Demircilikte kullanılan gereçler. Dövme tav dereceleri ergime dereceleri, özgül ağırlıkları.
9 — Sıcak demircilik takımları, kullanıldığı yerler, kullanılmaları ve bakımları.
10 — Çekme temrinleri.
11 — Yayma temrinleri.
12 — Yığıma, şişirme temrinleri.
13 — Boğma, bastırma temrinleri.
14 — Bükme, kıvrıma temrinleri.
15 — Yarma temrinleri.
16 — Sıcak delme temrinleri.
17 — Ocak kaynağı temrinleri.
18 — Yukardaki işlemlerle kombine edilmiş basit parçaların dövülmesi.

Sınıf III.

Haftada (36) saat

Sıcak işler:

- 1 — Gittikçe güçleşen ocak kaynağı işleri ve temrinleri.
2 — Keskin köseli çeşitli açıda gönyeler.
3 — Basit demirci takımlarının dövülmesi.
4 — Basit makine parçalarının dövülmesi.
5 — Çeşitli el mangelere v. s. dövülmesi.
6 — Şahmerdanların tanıtılması, çabıdırılması, yağlanmaları ve bakımları.
7 — Şahmerdanda çekme, yuvarlama; köseli çekme ve şişirme temrinleri.
8 — Balta, kazma, keser, kürek gibi aletlerin yapılması.
9 — Çeşitli anahtarların dövülmesi.
10 — Sıcak sac işlerinin yapılması.
11 — Sertleştirme hakkında teorik bilgi ve pratik deneyler.
12 — Sertleştirme ile ilgili basit işlerin yaptırılması.
13 — Profil çubuk ve sac gereçlerin doğrultulması.
Soğuk işler:
1 — Soğuk demircilik takımlarının tanıtılması, kullanıldığı yerler ve bakımları.
2 — Ölçme aletleri: kullanılmaları ve bakımları.

- 3 — Eğeler; kullanıldığı yerler, kullanılmaları ve bakımları.
4 — Basit soğuk demircilik kesme temrinleri.
5 — Perçinli ve civatalı bağlama temrinleri.
6 — Oksijen ve elektrik kaynağı hakkında genel bilgi ve kaynağa başlangıç temrinleri.

Sınıf IV.

Haftada (36) saat

Sıcak işler:

- 1 — Çeşitli makine parçalarının dövülmesi.
2 — Gittikçe güçleşen ocak kaynağı temrinleri ve işleri.
3 — Şahmerdanda çeşitli işler yaptırılması.
4 — Sıcak kalıp işlerine bağlama, basit kalıp alma usulleri, kalıpta iş yapma usulleri, basit kalıp işlerinin yapılması.
5 — Sertleştirme temrinleri ve işleri.
6 — Seri halinde yapılacak işlerin ayarlanması ve bu işler için yardımcı tertipler yapmak.
7 — Demirden başka gereçlerin sıcak olarak işlenmesi.
8 — Sıcak sac işleri ve temrinleri.
9 — Gittikçe güçleşen makine ve tarım aletleri parçalarının yapılması.
Soğuk işler:
1 — Profiller üzerinde eğeleme ve alıştırmalar.
2 — Profilleri çeşitli açıda bükme temrinleri.
3 — Markacılık ve önemi, markacılıkta pratik usuller.
4 — Çeşitli köşe bağlantılarının hazırlanması.
5 — Zimbalar ve zimba ile delme temrinleri.
6 — Matkaplar ve matkapla delme temrinleri.
7 — Çeşitli saçlar hakkında genel bilgi, doğrultma ve işleme.
8 — Soğuk sac işleri ve temrinleri.
9 — Perçinler ve perçinleme temrinleri.
10 — Civatalar, vidalar, civatalı ve vidalı bağlama temrinleri.
11 — Borular hakkında genel bilgi, dış sistemleri ve işlenmeleri.
12 — Yumuşak lehim temrinleri.
13 — Sert lehim temrinleri.
14 — Oksijen kaynağı temrinleri ve işleri.
15 — Elektrik kaynağı temrinleri ve işleri.
16 — Tek kanatlı basit kapılar.

- 17 — Basit kilit, menteşe ve sürgüler.
18 — Basit sac dolaplar.

Sınıf V.

Haftada (36) saat

- 1 — Gittikçe güçleşen ocak kaynağı temrinleri ve işleri.
2 — Çeşitli işlerin şahmerdanlarda yapılması.
3 — Dövülerek yapılması gereken bütün makine parçaları ve tarım aletleri yaptırılması.
4 — Gittikçe güçleşen sertleştirme temrinleri ve işleri.
5 — Gittikçe güçleşen sıcak sac işleri.
6 — Sıcak demircilikte maliyet hesapları.

b) Soğuk Demircilik kolu

Sınıf V.

Haftada (36) saat

- 1 — Çeşitli bağlantı temrinleri (kamalı, perçinli, civatalı, vidalı ve kaynaklı)
2 — Çeşitli sac işleri.
3 — Çeşitli menteşeler.
4 — Çeşitli kilitler.
5 — Çeşitli kapı kolları.
6 — Demir ve demir olmayan profillerle kutu dolap vitrini gibi işler.
7 — Çeşitli kapılar.
8 — Demir merdivenler.
9 — Sıpiral demir merdivenler.
10 — Çeşitli çatı işleri ve bağlantıları.
11 — Parmaklıklar ve pencereler.
12 — Markizler.
13 — Demir ve demir olmayan çeşitli sac işleri.
14 — Kasa yapımı ve onarımı.

c) Kaynakçılık kolu

Sınıf V.

Haftada (36) saat

- 1 — Oksijen kaynağı:
a) Oksijen kaynağı hakkında teorik ve pratik bilgi.
b) Oksijen kaynağı ile ilgili bütün iş ve temrinlerin yaptırılması.
2 — Elektrik kaynağı:
a) Elektrik kaynağı hakkında teorik ve pratik bilgi.
b) Elektrik kaynağı ile ilgili bütün iş ve temrinlerin yapılması.
NOT:
Öğrenciler, bu sınıfta yılın yarısını ok-

sijen kaynakçılığında, öbür yarısını da elektrik kaynakçılığında geçirecektir.

ATELYE

a) Dökümcülük kolu

Sınıf II.

Haftada (36) saat

- 1 — Tek derecede düzgün yüzey yapılması.
2 — Çift derecede düzgün yüzey yapılması.
3 — El takımları ve kullanılması.
4 — Yolluk ve çıkıcılar.
5 — Profilsiz düz modeller. (V. yatağı, filânji, mihengir tablası v. s.)
6 — Alt ve üst derecelere profil vermeye yarım modeller.
(Yuvarlak yatak, musluk, filânji boru v. s.)
7 — Tekparça profilli modeller. Temrinlik yapılmış (Modeller), kasnak sabit yatak, yarım yataklar v. s.
8 — Maça ile ilgili modeller.
9 — Maçalar. Silindirik, dikdörtgen, kare prizma maçaların yapılması.
10 — Galita maçalar.
11 — Oval maçalar.
12 — Üç ağızlı T. maçalar.
13 — 90 derece boru maçası.
14 — U. maçası, deve boynu maçası.
15 — Karpuz maça ve çeşitli maçalar.
16 — Ufak çekme modelleri kalıplar.
17 — Çekme maçalı ufak modeller.
18 — Küçük çapta döner maçalı işler.
Pirinç derece, makara ve saire.
19 — Basit yerde kalıplamalar.
20 — Silindirik yerde kalıplamaları.
21 — Gönyenin yerde kalıplanması v. s.
22 — Astar (Model) kumlarının hazırlanması.
23 — Döküm sırasında ağırlık ve ocak yükleme işleri.
24 — Dökümden sonra işlerin çıkarılması ve temizlenmesine yardım.
25 — Çapak tozunun hazırlanması ve meydan kumunun temizlenmesi.

Sınıf III.

Haftada (36) saat

- 1 — Çift derecede kalıplamalar. (Eldeki makine parçalarından temrinlik seçilecek).
2 — Üç derecede, dört derecede kalıplamalar. (Mevcut ufak makine parçalarından temrinlik seçilecek).

- 3 — Çift ve üç derecede çekme modeli işler.
4 — Çift ve üç derecede çekme maçalı işler.
5 — Yerde çeşitli küçük modellerin kalıpllanması. (Eldeki mevcut modellerden).
6 — Çift derecede kasnak, volân kalıplama.
7 — Üç derecede kasnak kalıplaması.
8 — Yerde kasnak, volân kalıplaması.
9 — Dövme masterla üzeri açık kare plâkanın yapılması.
10 — Dövme masterla üzeri açık daire pilâka; halka; çevresi profilli plâkaların yapılması.
11 — Üzeri kapalı plâkanın yapılması.
12 — Maça iskelet plâkalarının yapılması, bir tarafı düz ocak plâkalarının yapılması.
13 — Makara kalıplaması. Çift derecede, üç derecede ve yerde düz makara, zincir makaralarının kalıplaması.
14 — Ufak dişli kalıplaması. Yerde derecede koni dişli, silindirik dişli, eğri dişli ve sonsuz vida kalıplamaları.
15 — Sarma maçalar, düz maça, karpuz maça, profilli sarma maçalar.
16 — Silme (kazım) masterla kalıplamalar. Filânji düz boru, filânji deve boynu, filânji 90° boru, su ve oluk boruları.
17 — Çıkma derecede kalıplamalar. (yerde ve çift derecede) üzgare, soba parçaları (Çıkma derecelere uygun modellerle)
18 — Ocak onarımı, ocak idaresi ve ocağa ait başka işler.
19 — Astar kumlarının hazırlanması.
20 — Potaların yapılması.
21 — Vincin idaresi.
22 — Ağırlık yükleme.
23 — Pirinç ocağında çalışma.

Sınıf IV.

Haftada (36) saat

- 1 — Silindirik, piston, silindirik kafaları.
2 — Gömlek maçalar, yağlı maçalar, iskeletsiz maçalar.
3 — Büst, heykel kalıplamalar, rötüşü; madene renk verme.
4 — Pota ocaklarında alıştırma yapılması.
5 — Arda (truso) ile kalıplamalar. Kasnak, dişli, makara, yerde derecede kalıplamalar.
6 — Okulun lüzumlu işlerinin kalıplama dökülmesi.
7 — Dışardan alınan siparişler üzerinde çalışmalar.
8 — Kalıplama makinelerinde çalışma.
9 — Pota ocağının tamiri ve idaresi.
10 — Pota taşınması.

- 11 — Pirinç ocaklarında eritme ve dökme.

Sınıf V.

Haftada (36) saat

- 1 — Makine gövdeleri, maçalar.
2 — Arda (truso) ile uskur kalıplamalar.
3 — Çamur kalıplığı (model olarak masterla kalıplamalar).
4 — Her türlü sipariş işler üzerinde çalışmalar.
5 — Kupol ocağı; pirinç ocağının tamiri ve idaresi.
6 — Ocaktan maden alma.
7 — Pota taşınması ve dökme.

ATELYE

Modelcilik kolu

Sınıf II

Haftada (36) saat

Bu sınıf öğrencileri, 1 inci sınıfta Marangoz atelyesinde üç ay çalışmış ve gerekli temrinleri yapmış olmalarından her hangi bir sebeple marangoz atelyesinde yaptırılmamış temrin varsa onlar yaptırıldıktan sonra:

- 1 — Beş ve altı kollu geçme, portatif geçme, kayma geçme, kamalı tek sıra çember, yığıma çember, kontra üç kat yuvarlak tabla (parçalar).
2 — Tekne köşesi, dik açılı ve eğrilerden meydana gelen iç boşlukların eğe ve düz kalem kullanarak yapılması, aynı şekillerin dış yüzey olarak da yapılması.
3 — El ile düz ve deve boynu silindir, 20 mm. kalınlığında düz bir tahtanın köşelerine lamba, kordon açma, iç ve dış yuvarlak yapma, aynı temrinleri yaylı bir tahtada da uygulama.
4 — Erkek rende ile yarım daire oluk yapma.
5 — Silindirik ve dikdörtgen, kare oval kesitli maça sandıkları. Galeta maça sandığı.
6 — Kırlangıç kuyruğu çekme parçaları yatak ve konsol modeli, modellerin birkaç parçadan yapılması hususunda tatbikat olmak üzere birkaç model yaptırılması.
7 — İngiliz maça başlı bir madel, deve boynu boru, boru modellerine fransız ve sapkaların takılması tarzına ait bir model.
8 — Yığıma olarak küçük bir kasnak yapılması.
9 — Tornada merkezkaç bir model.
10 — Üç ve dört ağızlı düz bir boru modeli yapılması.

Tornacılık:

Bu sınıf öğrencilerinin birer ay sürecek olan tornacılık stajında: İki punta arasında 10, kovanda 5 ve ayınada 5 temrin yaptırılır. Torna makinelerinin çeşitleri ve bunlarda nasıl çalışacağı hakkında gerekli olan bilgi, öğrencilere, bu işlerin yapılması sırasında verilir.

Sınıf: III.**Haftada (36) saat**

- 1 — Truso ve kalıplama prensipleri. Truso i'ce kalıplanabilecek çeşitli işlerin masterlarının kestirilmesi.
- 2 — Maçaüstü masterla, kendisi model ile kalıplanacak bir boru modeli.
- 3 — Üç boğazlı musluk.
- 4 — Asma maçalı bir iş.
- 5 — İçten bilezik çekme, parçalı bir model.
- 6 — Bir maçanın diğer maça içinden geçecek şekilde bir model yaptırılması.
- 7 — Silindirik ve koni dişlilerin verilecek modül ve diş sayısına göre resimlerinin çizdirilmesi ve modellerinin yapılması.
- 8 — Yatık kalıplanıp dik dökülecek maçalı bir model yaptırılması.

Sınıf: IV.**Haftada (36) saat**

- 1 — Çift kollu kasnak modelinin yapılması ve masterla kalıplanabilmesi için gerekli şablonların hazırlanması.
- 2 — Merdivenli kasnak masterlarının kesilmesi.
- 3 — Çeşitli maçalı işler.
- 4 — Buhar musluğu.
- 5 — İki ve üç oluklu makaranın model ve masarla yapılması.
- 6 — Ara kesitlerinin uygulanması: Silindirin silindire, koninin koni ile, koninin silindire, kürenin silindire v. s.
- 7 — Çok maça başlı işlerin yaptırılması.

Sınıf: V.**Haftada (36) saat**

- 1 — Eğri ve düz boruların tamamen masterla kalıplanabilmesi için gerekli masterların hazırlanması.
- 2 — Kol kesiti hacvari silindirik dişli, zincir makarası, sonsuz vida ve karşılığı.
- 3 — Süpor, musluk, gömleklili silindir.
- 4 — Tek ve iki taraflı plâk modeller.
- 5 — Madensel modellerin yapımı.
- 6 — Gemi pervanelerinin model ve masarla yapılması.

ATELYE**a) Motorculuk kolu****Sınıf: IV.****Haftada (36) saat**

- 1 — Motorculukta kullanılan el takımları ve bunların yapımı: İki ağızlı, boru, geçme, meme anahtar takımları. Zimba, conta pergeri, çeşitli çek-tirmeler v. s. avadamlıkların yapımı ve kullanılması. Her türlü delik delme ve klavuz çekme.
- 2 — Tornada çeşitli motor parçalarının yapılması: Basit parçaları tornacıya lüzum görmeden yapma. (Ders yılı içinde 2 ay süre ile).
- 3 — Motorun sökülmesi ve temizlenmesi: Motor parçalarını tanımak, kurum ve conta yerlerini temizlemek, çeşitli contaların yapılması. Silindir ve başlıklarında çatlak aramak ve çatlakları çeşitli usullerle onarmak. Kırık saplamaları çıkarmak ve yenisini yapmak.
- 4 — Süpaplara düzeltilmesi, alıştırmaları ve yerine takılması: Bozuk süpaplara ve yerlerini (supap yuvalarını) rektifiye etmek, daha başka pratik usullerle supapların düzeltilmesi, süpabı yerine alıştırmak ve montajını yaparak arabamı ayar etmek.

- 5 — Motor ana mil ve yataklarının kontrolü ve onarılması: Motor ana yataklarını ve krank yataklarını sökerek ana milini çıkarmak, ana milini kontrol etmek ve gerekli tamir ve düzeltmeyi yapmak. (Rektifiye etmek suretiyle ve başka usullerle ovallık ve beyzilik almak). Ana ve krank yatağı dökmek torna ve tesviyesini yapmak. Yatak alıştırmak, ana mil ve piston kollarını yerine monte ederek emniyete almak.
- 6 — Pistonun düzeltilmesi: Pistonu kolundan ayırmak, piston pimi, pim yatağını düzeltmek ve yenisini yaparak yerine alıştırmak. Pistondan sekmanı çıkarmak, sekman yapmak, tesviye etmek ve yerine alıştırmak, pistona sekman takmak, pistonu silindire alıştırmak ve pimini monte ederek emniyete almak.
- 7 — Piston kolunun tamiri: Piston kolunu kontrol etmek, eğrilmiş bir kolu doğrultarak gönyesine getirmek, yeni yapılmış bir kolu kuvvetlendirmek. Piston kolu pim yatağını düzeltmek veya yeniliyerek pimi alıştırmak.
- 8 — Piston piminin düzeltilmesi veya yeniden yapılması.

Aşınmış bir pimi düzeltmek ve yeni yatak yaparak alıştırmak yeni pim yapmak ve kuvvetlendirmek.

9 — Bilyalı yataklar ve kullanılması: Bilyalı yataklarla donatılmış kısımları sökmek ve bozukluklarını gidererek monte etmek.

10 — Manyeto tamiri ve ayarı: Bir manyetoyu söküp takmak, kontrol etmek, kozukluğunu gidermek ve motora monte etmek.

11 — Bobinli ateşleme tertibatının tamiri ve ayar edilmesi:

Akümülatör ve bobinle ateşleme tertibatını kontrol etmek, bozukluğunu gidermek ve motora bağlamak.

12 — Karbüratör tamiri ve montajı: Her tip karbüratörü söküp takmak, kontrol etmek ve bozukluğunu bulmak, gereken parçasını değiştirmek. Bozulmuş memeyi tayin etmek ve her türlü meme değiştirebilmek, bir karbüratörü motora doğru olarak monte etmek ve motorlarda karbüratör değiştirebilmek.

13 — Benzin, yağ ve su tulumbalarının sökülüp takılması ve tamiri:

Benzin, yağ ve su tulumbalarını söküp takmak bozukluğunu bulup gidermek, değişecek parçalarını yapmak, contalarını değiştirmek ve yerine doğru olarak monte etmek.

14 — Perçin işleri: İki saç birbirine perçinle eklemek, her türlü perçin işini, benzin deposu ve saç akşamını tamir etmek.

15 — Motorların montajı: Tamiri biten bir patlamalı motorun genel montajını ve ayarını yaparak, çalışmasını kontrol etmek.

16 — Motorların bozuklukları: Patlamalı motorlarda meydana gelebilecek bozuklukların sebepleri ve bozuklukların giderilme çareleri.

Sınıf: V.**Haftada (36) saat**

1 — Makine işçiliği: Frezede çeşitli motor parçaları yapmak, dişli açmak:

(Yıl içinde 1,5 ay süre ile)

2 — Lehim ve kaynakçılık:

Demir, pirinç, teneke ve kurşun üzerine havaya ile lehim yapmak, iki parçayı lehimle birleştirmek. Pirinç ve gümüş kaynağı yapmak, boru rekor ve nozullar üzerine kaynak yapmak. Oksijen ve elektrik kaynağının nelere yapıldığını ve nasıl yapılması gerektiğini bilmek. (Yıl içinde 1 ay)

3 — Motor ve motorlu araçlardaki boru işleri:

Kara ve otomobil motorlarının su tesislerini yapmak, demir, çelik ve bakır borulara gekiller vererek su, yağ ve yakıt tesislerini onarmak ve yeniden yapmak.

4 — Silindiri torna ve rektifiye etmek: Tek ve blok silindirleri torna etmek ve taşlamak. Silindirlere sulu kuru gömlek geçirmek. Bozuk ve düzeltilmiş silindirleri hassas ölçü aletleriyle ölçmek.

5 — Motorların montajı: Kara ve nakil araçlarına her cins motorun en uygun şekilde yerleştirilmesinin öğretimi ve yaptırılması.

6 — Dizel motorunun tamiri ve ayarı: Her cins patlamalı, gaz ve dizel motorlarını sökmek, parçalarını kontrol ve tamir etmek, montajını yapmak, mazot püskürme pompası ve enjektörlerini söküp takmak, kontrol etmek ve bozukluğunu bulup gidermek. Tamiri bitmiş bir motorun ayarlarını yapmak.

7 — Motorlu araçların tamiri ve ayarı: Kavrama ve çeşitleri hakkında bilgi. Bugün kullanılan çeşitlerini sökmek ve takmak. Kavrama bozukluklarını bilmek ve gidermek ve ayarını yapmak.

Vites kutusu ve çeşitleri hakkında bilgi. Vites kutusunu sökmek, takmak ve bozukluklarını gidermek. Deferansiyel ve çeşitleri hakkında bilgi. Diferansiyel söküp takmak ve bozukluğunu gidererek ayarını yapmak. Kavrama, vites kutusu ve diferansiyelin otomobile yerleştirilmesi. Transmisyon ayarlarını bilmek, çeşitlerini, arızalarını ve arızaların giderilmesini öğrenmek.

Aks, tekerlek, ön ve arka askı tertiplerini sökmek, takmak, kontrol etmek ve bozukluğunu gidermek ve tekerlek ayarını yapmak.

Mekanik, hidrolik ve her çeşit frenleme tertipleri ve ayarları hakkında bilgi; fren ayarını yapmak, frenleme donanımında meydana gelebilecek bozukluklar ve bu bozuklukların giderilmesi.

Direksiyon tertiplerini sökmek, takmak, bozukluğunu gidererek ayarını yapmak, her türlü burç hazırlamak ve değiştirmeyi bilmek.

8 — Boya işleri hakkında bilgi: Boya işlerinde genel bilgi sahibi olmak, boya yapmak ve hazırlamak, bir parçayı boyamağa hazırlamayı bilmek, tahta, demir bölümleri boyayabilmek.

9 — Karışık bilgiler: Lâstik yamamak, (sıcak-soğuk kaynaklar) aneloba get koymak. Ufak tefek düşeme tamiri yapabilmek, motorlu araçları yıkamak ve kurulamak.

10 — Motorlu araçların elektrik işleri: Motorlu araçlardaki elektrik tesisleri

işlerini bilmek, tel çekmek, anahtar ve düğmeli yol vericileri bağlamak, şarj ve marş dinamolarını söküp, takmak, bozukluğunu gidererek ayarlarını yapmak, sigorta değiştirebilmek, fenerlerin montaj ve ayarını yapmak.

Ses aletlerinin çeşitleri hakkında bilgi. Bir Kornayı muayene etmek, bozukluğunu gidermek ve ayar ederek devreye bağlamak.

Motorlu araçlardan akümülatör çıkarmak ve takmak, akümülatörü devreye bağlamayı, konjektör ve dizjenktörün devreye ne suretle gireceğini bilmek ve yapmak. Akümülatör temizliği ve her türlü tamirini yapabileceği öğrenmek.

11 — Motorlu araçların kullanılması: Bisiklet, motorsiklet ve otomobil kullanmayı bilmek. (Ders yılı içinde her öğrenci en az 15 saat araç kullanmış olmalıdır).

12 — Bütünleyici bilgiler: Kara motorlarını kullanmayı, bir makine dairesini ve atelyeyi tanzim tertip ve işletmeyi bilmek. Motorların devrini, gücünü ölçmeyi, motordan diyagram almağa öğrenmek.

ATELYE**a) Marangozluk kolu**

Marangozluk bölümünün her sınıfında, atelye çalışmaları müfredatından önce, teknoloji müfredatı gösterilmiştir. Bu teknoloji bilgileri, atelye öğretim usulünde belirtilen esaslara göre, çalışmalara paralel olarak verilecektir.

Sınıf: II.**Haftada (36) saat****Teknoloji bilgileri:****Takımlar:****Testereleler:**

Zıvana, zemin, kanal, fare kuyruğu, kaplama ve kıl testereleleri.

Biley takımları:

Yağ, kösele ve zampara taşları.

Delme aletleri:

Matkap kolu ve matkap uçları, ayarlı matkap demiri, cırcırlı matkap. Matkapların bilencesi.

Rendeler:

Dişli rende, pah rendesi, kavisi rende (kambur rende) madensel rendeler. Düz taban (eğri, dar, uçsuz). Tablaruka, kırlangaç kuyruğu, kızak ve kanal rendesi, kordon rendeleri, oluk rendesi.

Yardımcı takımlar:

Düz ve yuvarlak eğeler. Düz ve yuvarlak törpüler, kerpeten, tornavida, cırcırlı tornavida, kaplama çekici, cerman menteşe ka-

lemi. Zımpara takozu, işkence (ağaç ve demir), menteşe kalemi, köşe işkenceleri, kenar mengeneri ve çeşitleri, sistreler; sistrelerin bilencesi, masat, gönye burun, biçme ve rendeleme kutusu, mengeneri. Kaplama presi (ağaç ve demirden), destere bilence mengenesi, pergel, takım dolabı, çırak ve sehpa, çekül, tesviye ruhu.

Gereçler:

Ağaç gerecinin önemi, mobilye ve doğramada kullanıldıkları yerler. Ağacın dış görünüşünün incelenmesi (çeşitli yönlerden alınan kesitler üzerinde), ağaçtaki nem etkileri (örneklerle incelenecektir), nemli ve kuru ağacın tanınması. Ağaçtaki nem miktarının en basit yoldan bulunması, ağaçta nem alma ve nem vermenin fena etkileri (örneklerle incelenecektir), mobilya ve doğrama işlerinde kullanılacak ağacın kuruluk derecesi.

Ağacın kurutulması:

Ağacın niçin kurutulduğu ve kurutulmanın sağladığı faydalar. Basit araçlardan faydalanarak atelyelerde ağacın ne şekilde kurutulacağı. Ağaç gerecinin depo ve atelyedeki istifi ve korunması. Mobilya ve doğrama yapımında kullanılan yerli ağaç cinsleri.

Sivri yapraklı ağaçlar:

Çam, beyaz çam, çirah çam, köknar, sarı çam.

Geniş yapraklı ağaçlar:

Kırmızı gürgen, ceviz, meşe. Bu ağaçlar: sertlik, yumuşaklık, ağırlık, dayanıklılık, renk, desen güzelliği ve kullanıldıkları yerler bakımından örneklerle incelenecek.

Tutkallama gereci:

Tutkalın faydaları, sıcak tutkal ve bu tutkalın işe göre hazırlanışı ve kullanılışı. Soğuk tutkal ve bu tutkalın işe göre hazırlanışı ve kullanılışı (uygulama ile gösterilecektir.)

Menteşeler:

Düz sandık menteşesi, sökülüp takılan adı menteşeler, Millî menteşeler, palamut menteşesi, düz menteşe.

Kilitler:

Bindirme, gömme, çekmece ve kapak kilitleri. Kulp, anahtar ağızlıkları, çıçıt ve basit sürgü'ler ve takılışları. (Temrin olarak atelyede öğrencilere yaptırılacak ve ayrıca öğrencilerin atelyedeki yaptıkları işlere uygulanacaktır.)

Mal alma ve satış fiyatları:

Gereç hesabı, el işçiliği hesabı, genel gider ve kâr. (Öğrencinin atelyede yaptığı her işin malolma ve satış fiyatları hesaplatılacak ve ayrıca öğrencilere basit mobilyaların malolma ve satış fiyatlarını hesaplamak için ödevler verilecektir.)

Sınıf: III.

Haftada (36) saat

Teknoloji bilgileri:

Boya; Yumuşak ve sert ağaçların boyaya hazırlanması. Sulu ve ispirtolu boyaların ağaca sürülüşü. Çeşitli ağaçlar üzerinde boyama deneyleri. Atelyede yapılan işlerin boyanması. Ağacın her çeşit cilâ işine hazırlanması.

Masif ve kaplamalı işlerin mat ve parlak olarak cilâlanması. Parlatılmış yüzeylerin matlaştırılması. Cilâsı bozulmuş işlerin cilâlanması. Çeşitli ağaçlar üzerinde cilâ deneyleri. Verniğin fırça veya pistole ile ağaca sürülüşü. Atelyede yapılan işlerin cilâlanması veya verniklenmesi.

Mololma ve satış fiyatları:

Her çeşit ağaç işlerinin mololma ve satış fiyatlarını hesaplamak için uygulama deneyleri. Basit ağaç işleri şartlaşmalarının yapılması.

Yerli ağaç gereci:

Geniş yapraklı ağaçlar: Meşe, kestane, karaağaç, dişbudak, akasya, armut, kayın, gürgen, akcağaç, kızılğaç, ıhlamur, kavak, elma, erik, kiraz, şimşir. (Bu ağaçlar sertlik, yumuşaklık, ağırlık, renk, desen güzelliği, dayanıklılık, kullanış ve kullanılabilirlikleri yerler bakımından incelenecektir).

Ağaç işleri makineleri:

Destere, şerit destere makineleri, plânya, kabahk ve delik makinesi (makinelerde pratik olarak çalışılmasına önem verilecektir).

Ağaç kusurları:

Budaklar, çatlaklıklar, kamburluk, pej, kaçık öz, yara ve lekeler. Bunların mahzurları ve giderilmesi.

Tutkal:

Sıcak ve soğuk tutkalları kullanıldıkları yerler, sıcak ve soğuk tutkalları yumuşak, sert ağaçlarla kaplamalı ve kaplamasız işlere göre hazırlanması.

Kaplama, linoleom, muşamba, çuha ve bezin ağaca nasıl tutkallanacağı.

Kaplama:

Kaplama için fayda ve zararları. Bıçak, testere ve soyma kaplamalar arasındaki fark ve kullanıldıkları yerler. Kaplamaların mobilya işlerinde nasıl kullanıldığı. Ağacın bir veya iki yüzünü kontra etmeden nasıl kaplanacağı.

Kontraplâk:

Kontraplâkın önemi, doğrama ve mobilya işlerinde kullanıldığı yerler ve kullanma imkânları.

Kontra tablalar:

Kontra tablaların önemi ve mobilya yapımında kullanıldığı yerler. Masif tablalar-

dan üç katlı kontra işler. Kör ağacın basit kontra tablalar için hazırlanması. Astar kaplama ile beş katlı kontra işlerin hazırlanması. Kontra tablalar kenarlarına tutkallanan masif çiteler, tablaların hazırlanmasında gözetilecek özellikler.

Mobilyalara takılan yardımcı parçalar: Lâmbalı kapak menteşeleri, milli, çıtçıt, fişeli kilitler. Sürgülü kapak kilitleri, ağaç raylar, linoleom, çuha, kaplama çivisi, portatif dolap ve karyola menteşesi, gömme ağaç ve madensel kulplar. (Gösterilerek tanıtılacak ve mobilyalara nasıl takıldığı ve ne şekilde kullanıldıkları uygulanarak öğretilenecektir.)

Atelye çalışmaları:

Antre mobilyası:

Elbise eskizi, portmanto, bahçe mobilyası, üstü çitah bahçe masası, üstü ve arkabığı çitah basit sandalye, kolçaklı sandalye ve kanepeler. Çeşitli çiçeklikler (Yağlı boya ile boyatılacaktır).

Mutfak mobilyası:

Küçük ölçüde tek çekmeceli ve üstü linoleomlu mutfak masası, tabure, basit sandalye, küçük ölçüde mutfak dolabı.

Yemek odası mobilyası:

Kızaklı açılır kapanır masa, sert döşemeli basit sandalye ve kolçaklı sandalye. Küçük ölçüde büfe ve vitrin (büfe ve vitrin, birleştirilmiş veya ayrı ayrı olabilir).

Oturma odası mobilyası:

Basit orta masası (yuvarlak, kare veya dik dörtgen) sert döşemeli veya minderli sandalye ve kolçaklı sandalye, minderli divan, minderli basit koltuk, kitap etajeri veya dolabı.

Yatak odası mobilyaları:

Bir veya iki kişilik karyola ve komodin, bir veya iki kapaklı elbise dolabı (iki kapaklı dolap portatif olacaktır) küçük tuvalet (ayna duvara asılmış).

Çocuk odası mobilyası:

Çocuk karyolası (küçük çocuklar için kafesli, büyükler için açık) çocuk çalışma masası, çocuk sandalyesi, çocuk oturma sandalyesi, çocuk yazı tahtası, çocuk parkı (kafes) v. s. (çocuk odası mobilyaları tercihan yağlıboya ile boyanacak şekilde düşünülecektir).

Kapılar:

Çıkma kapılar, yalancı doğrama kapıları, basit doğrama kapılar, kontraplâk kapılar.

Pencereler:

Bir yüzeyli basit pencereler, iki yüzeyli basit pencereler.

Sınıf: IV.

Haftada (36) saat

Teknoloji bilgileri:

Makineler:

Baş kesik destere makinesi, freze makinesi, zıvana makinesi, budak makinesi, zımpara makinesi, torna makinesi, bileme çapraz verme, kaynak makine ve apareyleri, makinelerin yağlanması, korunması, makine bıçaklarının bilmesi ve ayarı. Şerit ve dayire testere testerelerin kaynatılması. Makinelerin çalışmaya hazırlanması, makinelerde çeşitli işlerin yapılması (uygulama) makinelerden korunma ve makineleri koruma. Makinelerin yerlerine tıbbi. Aspiratör ve faydaları.

Malolma ve satış fiyatlarıyla şartlaşmalar:

masi ve her çeşit ağaç işleri, şartlaşmaları için uygulama ödevleri.

Gereçler:

En çok kullanılan yabancı ağaçlar (örneklerden öğretilenecektir) kullanıldıkları yerler ve ovalarındaki farklar. Ağacın masif olarak kullanılması (bu konu üzerinde durularak masif ağacın masif olarak nasıl ve hangi konstrüksiyonlarda kullanıldığı doğru ve yanlış örnekleriyle öğretilenecektir).

Kaplama işleri:

Kaplama işlerinde ne şekilde kullanıldığı, çerçevelerin kaplanması (bu konu üzerinde de durularak yüzleri dalgah, çatlak ve kusurlu olan kaplamaların onarıma şekilleriyle filotalı, kök kaplamalı işler öğretilenecektir). Ağaç elyafına göre desen bulma işleri üzerinde de deneyler yaptırılacaktır). Masif ve kaplamalı işlerde renk ve desen beraberliğinin önemi.

Kontra tabla işleri:

Kör ağaç yapımına elverişli ağaçlar. Kör ağacın çeşitli şekillerde hazırlanması. Astar kaplama olarak kullanılmaya elverişli ağaçlar. Kör ağaç kalınlıklarına göre, astar kaplama kalınlığının seçimi. Yedi kat kontra tablaların hazırlanması. Tablaların baş ve kenarlarına çita çevrilmesi.

Kontraplâk işleri:

Kontraplâkın çeşitli mobilya ve doğrama işlerinde kullanılması. Kontraplâktan kavisli işlerin yapılması. Telleraların düz ve yay şekilli işlere göre hazırlanması. Kör ağaç ve kontraplâk tablaların yapılışı. Yağlı boya ile boyanacak masif ve kontra işlerde gözetilecek özellikler.

Mobilya ve doğramalara takılan madensel parçalar:

Düşme kapak menteşesi (yandan ve üst-

ten) ispanyoletli kilitler. Sürgülü kapak ve cam kilitleri, ıstora kilitleri, devrilen ve yana açılan kapaklara takılan makas çeşitleri. Cırcırlı madensel veya ağaç raylar, çeşitli sürgüler, portatif dolap menteşeleri, sürgülü kapak makaraları, kristal, mermer ve cam raflar için pim kapsül ve merdiven çiteleri, tas kulplar (ağaç kulplar) kapı ve pencereler için çeşitli menteşe, kilit, ispanyolet sürgü v. s. (bu gereçler örnekleriyle tanıtılacak, kullanıldıkları yerlerle takılışları pratik olarak öğretilenecek ve gerekli görülenlerin takılış durumundaki atelye resimleri çizdirilecektir).

Cilâ ve boya:

Atelyede yapılan işler cilâlatılacak ve boyatılacaktır. (Onarma cilâ işleri de yaptırılacaktır).

Atelye çalışmaları:

Yemek odası:

Açılıp büyüyen yemek masası (yuvarlak, kare, dikdörtgen), yaylı döşemeli sandalye, yaylı döşemeli kolçaklı sandalye, büfe, vitrin.

Oturma odası:

Orta masası, oturma odası dolabı (yazı dolabı ile birlikte), sigara sehpa, yaylı koltuk (hafif döşemeli), divan (döşemeli), ayaklı lâmba, yaylı döşemeli sandalye.

Yatak odası:

Bir veya iki kişilik karyola, komodin, elbise dolabı, iki kanatlı portatif, çamaşır dolabı, tuvalet sandalyesi veya puf.

Çalışma odası:

Basit yazı masası, yazı masası koltuğu, kitap dolabı (küçük) (kapakları ıstora veya sürgülü de olabilir), orta masası, koltuk, divan, telefon etajeri, ayaklı lâmba.

Sınıf: V.

Haftada (36) saat

Teknoloji bilgileri:

Makinelerde kullanılan çeşitli kâhplar: Kâhpların makinelerde nasıl çalışacağı, makinelerde yapılacak işlere göre çeşitli kâhpların hazırlanması.

Kordonlar:

Her çeşit kordon birleştirmeleri ve kordonların bıçakla çiziliği. Kordonların kullanıldıkları yerler ve kullanma şekilleri. Yay biçimli işlerin yapılması.

Yay biçimli ve kaplamalı işler:

Yay biçimli işlere tutkallanacak kaplamalara hazırlanacak ağaç kâhplar, yay biçimli işlerle çeşitli kaplardan meydana getirilecek yüzeylere göre kaplamaların hazırlanması ve filotalı işler. Yay şeklindeki masif kaplamalı işlere uygun açılardan çiziliği ve

masterların hazırlanması. Masterların ağaca uygulanması. Kaplamaların çeşitli işlerde kullanılma imkânları ve hazırlanması.

Masif ağaçlar:

Yay şeklindeki işlerin yapımında kullanılacak ağaçlarda aranılacak özellikler. Sandalye ayakları, kolçak, arkalık v. s. gibi işlerin açımı ve bu işlerde kullanılacak ağaçlardan aranılacak özellikler. Mobilya ve doğrama işlerinde renk ve desen uygunluğunun önemi.

Yaylı kontra işler:

Çeşitli yay biçimli işlere göre kör ağaçların hazırlanması, kontra edilmiş ve kaplamalarla kaplanması. Yaylı işlerin kaplanmasında kullanılan ağaç kalıplar ve bunların hazırlanması. Her çeşit masa kasnaklarıyla yuvarlak köşe ve kenarların hazırlanmasında düşünülmesi gerekli özellikler. Yiğme suretiyle hazırlanacak yaylı işler ve bunların kaplanması. Çürütülerek ve ince tablolardan yapılan her çeşit yaylı işler.

Mobilyalara takılan madensel parçalar:

Ayna ve camların mobilyalara bağlanması için kullanılan çeşitli gereçler, sürgülü ve ağır kanadlara takılan gömme ve asma makaralar. Çay arabalarıyla ağır koltuklarda kullanılan tekerlek, makara ve bilyeler. Şapkalı vidalar, somunlu civatalar, trifon vidalar, ayna ve çerçeveleri duvara tesbit etmek için kullanılan madensel parçalar. Döner aynalarda kullanılan madensel parçalar v. s. (bunlar örneklerle tanıtılacak, kullanıldıkları yerlerle kullanış şekilleri uygulanarak öğretilenecektir).

Döşeme gereçleri:

Döşeme çivisi, kalem, döşeme yayı, teller, kaneviçe, amerikan, ot, kıtık, viştal, kıl, pamuk, vatka, ip, fitil, şerit, kordon, kuştüyü, düğme, kabara (kumaş ve deriden) kuştüyü bezi, kumaş ve deri çeşitleri, pandazot (muşamba). Bu gereçler örneklerle tanıtılacak, kullanıldıkları yerlere kullanış imkânları ve nasıl kullanıldığı hakkında genel bilgiler verilecektir. Yaylı yaysız ve minderli puf. Koltuk, divan, sezlong v. s. gibi oturma mobilyaları hakkında genel bilgiler verilecek ve atelye resmini ilgilendiren gerekli teknoloji resimleri çizdirilecektir.

Atelye çalışmaları:

Salon takımı:

Orta masası, hafif ve ağır koltuk, divan, hafif berjer, vitrin (kolleksiyon v. s. için), yazı dolabı, ayaklı lâmba.

Çalışma odası:

Yazı masası (kapaklı ve ıstora), yazı masası koltuğu, basit kitap dolabı veya etajeri, orta masası, yaylı döşemeli koltuk, sezlong, yazı makinesi masası.

Sınıf: III.

Haftada (4) saat

I — İzdüşüm:

1 — Düzgün geometrik cisimlerin izdüşümleri.

2 — Açınımalar.

3 — Cisimlerin perspektif görünüşleri ve izdüşümleriyle karşılaştırılmaları.

II — Uygulama:

4 — Perspektif resimlere ait makine parçaları izdüşümlerinin (kroki olarak) çizilmesi.

5 — Kesit metodu.

6 — Ölçülendirme.

7 — İşleme işaretlerinin tanıtılması.

8 — Bu sınıf seviyesine uygun makine parçalarının krokileri ve işleme işaretlerinin tatbiki.

(Makine parçaları öğrencinin sanat şubesine göre atelyesinde yapmakta olduğu işlerden resim öğretmeni tarafından seçilecektir.)

9 — Bağ'antı şekilleri hakkında genel bilgi ve çizilişleri. (Vidalar, civatalar, somunlar, perçinler, kamalar v. s.)

10 — Normlaştırma. (Genel bilgiler ve uygulama).

11 — Resim okuma temrinleri. (Bu sınıf seviyesine uygun makine parçaları üzerinde yapılacak ve ikinci sınıfta belirtilen şartlara uyulacaktır.)

Sınıf: IV.

Haftada (4) saat

I — Arakesitler:

1 — Düzgün cisimlerin birbirleriyle arakesitleri.

2 — Cisimlerin düzlem kesitleri, yüzlerinin gerçek büyüklüğünün çizilmesi.

II — Uygulama:

3 — Bu sınıf seviyesine uygun parçaların krokileri.

4 — Yapım resimlerinin krokilerden faydalanmak suretiyle çizilmesi.

5 — Silindirik dişli çarklara ait basit teknolojik bilgi. Gerekli formüllerin gösterilmesi ve çizilmeleri.

6 — Ölçülendirme ve markacılık esasları. (Bu konuya çok önem verilecektir.)

7 — Resim okuma temrinleri. (Bu sınıf seviyesine uygun makine parçaları üzerinde ve ikinci sınıfta belirtilen şartlara uyarak.)

NOT:

3 ve 7 nci maddelerde gösterilmesi söylenen makine parçaları, öğrencinin sanat koluna göre ve atelyesinde yapmakta olduğu işlerden teknik resim öğretmeni tarafından seçilecektir.)

Sınıf: V.

Haftada (4) saat

I — Uygulama:

1 — Özel makine parçalarının çizilmesi. (Konik ve helisel ışık çarklara ait basit teknolojik bilgi; gerekli formüllerin gösterilmesi ve çizilişleri).

2 — Kroki. (Dişli çarklar ve diğer makine parçaları).

3 — Komple resimler. (Basit bir mekanizmanın toplu resimleri).

4 — Resimlerin numaralanmasına ait genel bilgiler.

5 — Toleranslar hakkında bilgi. (Bu konuya çok önem verilecektir.)

6 — Resim okuma temrinleri. (Bu sınıf seviyesine uygun makine parçaları üzerinde ve ikinci sınıfta belirtilen şartlara uyarak.)

NOT:

1, 2, 3, ve 6 nci maddelerde öğretilmesi söylenen makine parçaları, öğrencinin sanat koluna göre ve atelyesinde yapmakta olduğu işlerden resim öğretmeni tarafından seçilecektir.

AĞAÇ İŞLERİ BÖLÜMÜ

Meslek resmi

Sınıf: II.

Haftada (4) saat

1 — Resim çizim gereçleri, kullanılışı ve bakımı.

2 — Ölçekler (ağaç işlerinde kullanılan başlıca ölçekler).

3 — İzdüşüm:

a) Noktanın izdüşümü.

b) Çizgilerin izdüşümü (dikey, yatay, eğri çizgiler).

c) Yüzeylerin izdüşümü (dikey, yatay, eğri yüzeyler).

d — Hacimlerin izdüşümü (küpler, prizmalar, pramit ve küreler)

4 — Ağaç birleştirmeler:

a) Dişli birleştirmeler: Dıştan görünen, yarım gizli ve gizli kırılmaçlı kuyruğu dişli birleştirmeler.

(dişler metodlarına göre çizilecektir.)

b) Kırılmaçlı kuyruğu kızak ve kanal geçmeler: (bir ve iki taraflı).

c) Kavaleli birleştirme: bir masa veya sandalye bacağına kayıtların kavale ile bağlanması.

5 — Çeşitli çekmeceler:

6 — Detay resimleri:

Sınıf: IV.

Haftada (4) saat

1 — Yemek odası mobilyası:

a) Açılır büyük masa.

b) Yaylı döşemeli sandalye.

c) Yaylı döşemeli kolçaklı sandalye.

d) Büfe, vitrin.

e) Servis arabası.

2 — Okuma odası mobilyası:

a) Orta masası.

b) Sigara sehпасı.

c) Yaylı döşemeli koltuk. (Hafif döşemeli).

d) Divan (döşemeli).

e) Yaylı döşemeli sandalye.

f) Ayaklı lâmba.

3 — Yatak odası mobilyası:

a) Bir veya iki kişilik karyola.

b) Komodin.

c) Elbise dolabı (iki kapaklı, portatif).

d) Çamaşır dolabı.

e) Tuvalet.

f) Puf veya sandalye.

4 — Çalışma odası mobilyası:

a) Basit yazı masası.

b) Yazı masası koltuğu.

c) Kitap dolabı.

d) Orta masası.

e) Koltuk.

f) Divan.

g) Ayaklı lâmba.

h) Telefon etajeri.

NOT:

Öğretmen, yukarıda yazılı oda takımlarından istediğinin 1: 1 detay resimlerini çizdirmekte serbesttir. Yalnız, her öğrencinin durumu, ödev verilirken ölçü olarak gözönünde tutulmalı, ayrıca, resimler bittiği zaman birtakım teşkil etmesine önem verilmelidir.

Sınıf: V.

Haftada (4) saat

1 — Çalışma odası mobilyası:

a) Yazı masası.

b) Yazı masası koltuğu.

c) Orta masası.

d) Yaylı döşemeli koltuk.

e) Şezlong veya divan.

f) Daktilo masası.

g) Kitap dolabı (gömme veya serbest).

h) Ayaklı lâmba.

2 — Yemek odası mobilyası:

a) Sürme kızaklı, açılır büyük masa.

b) Sandalye (yaylı döşemeli).

c) Kolçaklı sandalye. (Yaylı döşemeli).

d) Büfe.

e) Vitrin.

a) Çekmececi bir masa resmi.

b) Üstten iki çekmececi, alta çerçeve içerisine geçirilmiş masif tablaklı iki kapaklı bulunan masif küçük bir dolap.

c) Çerçeve konstrüksiyonlu masif bir komodin.

7 — Paralel perspektif (45 ve 30 derece gönye ile).

Sınıf: III.

Haftada (4) saat

1 — Antre mobilyası:

a) Kolonlu elbise askılığı (ayaklı).

b) Duvara asılı elbise askılığı.

c) Portmanto.

d) Duvara asılı çerçevesiz ayna.

2 — Mutfak mobilyası:

a) Bir çekmececi, üstü linoryum kaplı küçük mutfak masası.

b) Tabure veya sandalye.

c) Küçük mutfak dolabı.

3 — Yemek odası mobilyası:

a) Kızaklı açılır kapanır masa.

b) Sert döşemeli basit sandalye ve kolçaklı sandalye.

c) Küçük büfe ve vitrin.

4 — Oturma odası mobilyası:

a) Orta masası (yuvarlak, kare veya dikdörtgen).

b) Sert döşemeli veya minderli sandalye.

c) Minderli divan.

d) Minderli basit koltuk.

e) Kitap etajeri veya dolap.

5 — Yatak odası mobilyası:

a) Bir veya iki kişilik karyola.

b) Bir veya iki kanatlı elbise dolabı (iki kanatlı dolap portatif olacaktır).

c) Küçük tuvalet, komodin.

6 — Çocuk odası mobilyası:

a) Karyola (küçükler için etrafı kafesli olacak).

b) Çalışma masası ve sandalye.

c) Yazı tahtası.

d) Oturak sandalyesi.

e) Çocuk parkı v. s.

NOT:

Öğretmen, yukarıda yazılı oda takımlarından istediğinin 1: 1 detay resimlerini çizdirmekte serbesttir. Yalnız her öğrencinin durumu, ödev verilirken, gözönünde tutulmalıdır.

f) Çay arabası.

g) Servis masası.

3 — Yatak odası mobilyası:

a) İki kişilik karyola.

b) Komodin.

c) Elbise dolabı (iki, üç veya dört kanatlı).

d) Tuvalet.

e) Tuvalet sandalyesi veya puf.

f) Çamaşır dolabı.

KONUŞMA

"Genel kültür bilgisi"

Sınıf: II.

Haftada (2) saat

1 — Yurtbilgisi: (7) konferans:

1 — Yarı, millet, milliyet, milli duygu, devlet, hükümet ve egemenlik, egemenliğin amacı, hükümet şekilleri.

2 — Niçin cumhuriyet en iyi hükümet şeklidir? Türkiye nasıl cumhuriyet oldu? Eski hükümet şekli ile yeni arasındaki fark, Demokrasi.

3 — Vatandaşa karşı hükümetin görevleri, hürriyet ve hürriyetin lüzumu, hürriyetin muhtelif tecellileri, fikir hürriyeti, basın hürriyeti, söz ve ticaret hürriyeti, vicdan ve din hürriyeti, tolerans.

4 — Türkiye'de bu hürriyetler nasıl sağlanmıştır? Eskiden bu hürriyetler var mıydı? Bu hürriyetleri en iyi temin edecek hükümet şekli niçin cumhuriyettir?

5 — Hükümete karşı vatandaşların görevleri, hürriyetin sınırları, Askerlik, vergi, seçim, seçime niçin katılmaya mecburuz? Mensup olduğumuz meslekte milli gaye endişesi.

6 — Dayanışma, önemi, bireylerin birbirine etkisi, müşterek söz ve önemi, cemiyetler, şirketler, eşitlik ve önemi, vazifelerde eşitlik, hakta eşitlik.

7 — Vatandaşların hakları, hak ve vazife arasındaki karşılaşma.

II — Tarih: (7) konferans:

1 — Tarihin başlangıcı, tarihten önceki ve sonraki devirler.

2 — Eski zamanlarda doğu millerleri.

3 — Eski Türkler.

4 — Yunanlılar ve Makedonyalılar.

5 — Romalılar (Etrüskler-Futuhatı ve uygarlığı)

6 — Romalılar (İmparatorluk devri, futuhat ve uygarlığı).

7 — Bizans ve İran.

8 — Genel göç ve sonuçları.

III — Coğrafya. (7) konferans:

1 — Coğrafya nedir? Dünya ve Yıldız-

lar, dünyanın şekli ve hacmi, Dünyanın hareketleri, mevsimler, bölgeler, cihetler, Kara ve Denizler, Enlem ve boyam daireleri, saat farkları.

2 — Harita ve haritaların türleri, harita okumak, ölçü, ölçek.

3 — Toprak ve arızaları, denizler, hava ve rüzgârlar.

4 — Yağmurlar ve sonuçları, iklim, bitki ve hayvanlar.

5 — İnsanlar: Nüfus, dünya üzerindeki yayılışı, din ve dil, ırklar ve milletler.

6 — Kutuplar hakkında bilgi, kutup seyahatleri, büyük seyahatler ve hayatları. Diğer seyyahlar.

7 — Kıtalar hakkında toplu bilgi. Özel-likleri.

IV — Fizik bilgisi: (8) konferans:

1 — Ölçü birimleri.

2 — Madde ve katı cisimlerin özellikleri.

3 — Sıvılar ve özellikleri.

4 — Gazlar ve özellikleri.

5 — Kuvvet, iş ve güç anlamı.

6 — Isı hakkında bilgi.

7 — Elektrik hakkında bilgi.

8 — Elektrik hakkında bilgi.

Sınıf: III

Haftada (2) saat

1 — Yurtbilgisi: (6) konferans:

1 — Türkiye, Anayasa, Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanı, Devletin genel kuvvetleri, kanun nasıl yapılır. Bütçe.

2 — Kanunun uygulanması. Bakanlar kurulu, Bakanlıklar ve görevleri.

3 — Mahkemeler, mahkeme örgütleri, suç nedir? Cezanın amacı, suçlu nasıl takip edilir.

4 — Ceza dâvaları, asliye mahkemeleri örgütleri, cinayet mahkemeleri, mahkemelerde dâva nasıl takip olunur?

5 — İdare örgütleri: köy, bucak, ilçe, iller, asayiş temin sureti.

6 — Millî Eğitim örgütü: Öğrenim dereceleri, mecburi öğrenim ve önemi, orta ve yüksek öğrenim, meslek öğrenimi, Bayındırlık işleri, yollar ve önemi.

II — Tarih: (8) konferans:

1 — Arap tarihi: İslâm'dan önce araplar, müslümanlığın doğuşu, Muhammet ve dört halife devri.

2 — Emeviler.

3 — Abbasiler. Emeviye Devleti.

4 — Türkler ve İslâmık.

5 — Oğuz Türkleri.

6 — Selçuklular.

7 — Orta zamanda batı.

8 — Haçlı seferleri ve sonuçları.

III — Coğrafya: (9) konferans:

1 — Türkiye; mevkii, sınırları, yüzölçümü, arızaları ve kıyıları.

2 — Türkiye'nin denizleri, iklimi ve suları.

3 — Türkiye'nin bitki ve hayvan durumu.

4 — Türkiye'de ilare bölümleri ve tabii taksimatı.

5 — Türkiye'nin ekonomik durumu.

6 — Türkiye'de büyük şehirler ve ekonomik durumu.

7 — Türkiye'de taşıt araçları ve ticaret.

8 — Türkiye hakkında genel bir konuşma (müstakbel çalışmalar).

9 — Türkiye dışındaki Türkler.

IV — Sağlık bilgisi: (6) konferans:

1 — Vücut beslenme ve gelişmesinde görevli olan vücut organlarının toplu çalışması, özümleme ve yardımlama hakkında genel bilgiler.

2 — Sağlık etkileri olan fizik olaylar hakkında genel bilgi (hava, su, ışık, iklim ve mikroplar).

3 — Sağlığı koruyan faktörler hakkında genel bilgiler (mesken, elbise ve besinler).

4 — Topluluk hastalıkları hakkında genel bilgiler, korunma yolları (Akcığe ve remi, venüs hastalıkları).

5 — Vücut sağlığı bakımından temizlik, tiryakilik ve sarholuk hakkında genel bilgiler.

6 — Çalışan insanlara düşen sosyal ve sıhhi görevler hakkında genel bilgiler.

Sınıf: IV.

Haftada (2) saat

1 — Yurtbilgisi: (6) konferans:

1 — Ticaret, şirketler, türleri, nasıl teşekkül ederler? Bunlara dair kanun.

2 — Aile hukuku, ailenin sosyal rolü.

3 — İnsanlık içinde Türkiye, Türk milletinin insanlıkta mevkii, eski kapitilasyonlar, bunlardan nasıl kurtulduk.

4 — İstiklâl savaşı.

5 — İstiklâl savaşı.

6 — Atatürk ve hayatı.

II — Tarih: (10) konferans:

1 — Anadolu'da Türkler, Selçuklular devletinin kuruluşundan önce siyasal ve sosyal durum. Bizans hakkında kısa bilgi.

2 — Anadolu Selçuk Devletinin kuruluşu ve gelişmesi. Orta Asya'ya kısa bir bakış.

3 — Cengiz, Atılâ.

4 — Türk beylikleri, Balkanlar, Osmanlı Devletinin kuruluşu, Anadolu'da Türk medeniyetleri.

5 — Timur'dan önce Orta Asya. Timur İmparatorluğu, istilâlar, Yıldırım.

6 — Osmanlı Devletinin yeniden kuruluşu. Karaman Beyliği, Haçlı seferleri. Balkanlara yayılma.

7 — İstanbul'un zaptı. Fatih.

8 — Bu sırada yokinsark ve Avrupa, Osmanlı Devletinin Büyümesi.

9 — Mısır ve Çaldıran seferleri, Deniz harpleri.

10 — Bu devirlerde: Osmanlı uygarlığı, bilim-Şür-Sanat-Askerlik.

III — Coğrafya: (6) konferans:

1 — Rusya.

2 — İran.

3 — Irak-Suriye ve Lübnan.

4 — Bulgaristan.

5 — Yunanistan.

6 — Romanya.

hakkında bilgi.

IV — Kimya bilgisi: (10) konferans:

1 — Fiziksel ve kimyasal olaylar, saf ve karışık cisimler, element, atom ve molekül, bileşik cisim.

2 — Kimya sembolleri ve kimya formülleri, sentez ve analiz, kimya denklemleri.

3 — Hava ve oksijen hakkında genel bilgi. Oksitleme ve yanma.

4 — Su ve İdrojen hakkında genel bilgi.

5 — Oksitler, bazlar, asitler ve tuzlar hakkında genel bilgi. Endüstride kullanılan esaslı baz ve asitler.

6 — Endüstride kullanılan madensiler hakkında bilgi.

7 — Endüstride faydalanılan madenler, önemli alaşımlar ve maden tuzları hakkında bilgi.

8 — Karbon, katı ve sıvı yakacaklar, havagazi ve asetilen hakkında bilgi.

9 — Petrol, benzin, maden yağları ve parafin hakkında bilgi.

10 — Alkol, şeker, nişasta ve hayvansal, bitkisel yağlar hakkında bilgi.

Sınıf: V.

Haftada (2) saat

1 — Isıklojik ve sosyolojik bilgiler: (6) konferans:

1 — İnsan ve hayvan cemiyetleri.

2 — Aile, mülkiyet.

3 — Ahlâk,

4 — Bilim.

5 — Sanat ve teknik.

6 — Ekonomi.

II — Tarih: (10) konferans:

1 — 16 ncı yüzyılda Avrupa'ya ve yakın doğu'ya genel bakış.

2 — 17 nci yüzyılda Osmanlı Devleti.

3 — 17 nci yüzyılda Avrupa.

4 — Osmanlı Devletinin gerilemesi ve yenileşme hareketleri.

5 — Osmanlı-Türk uygarlığı.

6 — 18 inci yüzyılda Avrupa (Milliyet fikirleri).

7 — 19 uncu yüzyılda Osmanlı Devleti.

8 — 19 uncu yüzyılda Avrupa.

9 — Meşrutiyet devri.

10 — Yeni Türkiye'nin kuruluşu.

III — Coğrafya: (8) konferans: "Büyük Devletler".

1 — Birleşik Devletler.

2 — Birleşik Devletler.

3 — İngiltere.

4 — İngiltere.

5 — Almanya.

6 — Fransa.

7 — İtalya.

8 — Çin ve Japonya.

hakkında bilgi.

IV — Sağlık bilgisi: (6) konferans:

1 — Mesleki ve sınav çevrenin diğer hayat çevrelerine göre olan fark ve özellikleri. Çarahlık, ustalık devreleri. Teknik ve Sağı emniyet bakımından genel bilgiler.

2 — Atelye temizliği ve sağlığı hakkında genel bilgiler.

3 — Yurttaki işçi sağlığı ile ilgili kanun ve tüzükler hakkında genel bilgiler. Bu kanunlar bakımından atelye şeflerine düşen idari ve sıhhi görevler.

4 — Meslek hastalıkları hakkında bilgiler.

5 — İş ve çalışma kazalarında işçilere ve atelye şeflerine düşen ilk sıhhi yardım hizmetleri.

6 — Topluluk hastalıkları hakkında genel bilgiler ve korunma yolları. (Üçüncü sırtına nazaran daha etrafıca).

GENELGELER:

YAYIN MÜDÜRLÜĞÜ 3/X/1947

Sayı: 82/14253

2015

ÖZET:

"Damla" adlı dergi.

h.

Edirne Lisesi Türkçe Öğretmeni Uluğ Furanhoğlu tarafından ayda bir yayımlanan "Damla" adlı dergi lise basamağına ulaşmış öğrenciler için faydalı görülmüştür.

Yayımlayanın yukarıda belirtilen adresinden yıllık "500" kuruş üzerinden temin edilebilecek olan bu derginin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.

B. Kadırgan

TAYİNLER:

Ankara Atatürk Lisesi Matematik Öğretmeni

Mehmet Gökyay Ankara 3 üncü Orta Okul Müdür ve Matematik Öğretmenliğine, Kiliş Orta Okulu Tarih-Coğrafya Öğretmeni Mehmet Tugal Ünye Orta Okul Müdür ve Tarih-Coğrafya Öğretmenliğine, İzmir Bornova Orta Okul Müdür ve Türkçe Öğretmeni Fazıl Yenisoğ Bandırma Orta Okul Müdür ve Türkçe Öğretmenliğine, Kozan Orta Okul Müdürü ve Türkçe Öğretmeni Şahin Menekçoğlu Dörtöyl Orta Okulu Müdür ve Türkçe Öğretmenliğine, Dörtöyl Orta Okulu Müdür ve Türkçe Öğretmeni Abdurrahman Orhun Kiliş Orta Okulu Müdür ve Türkçe Öğretmenliğine, Pasinler Orta Okulu Müdürü ve Tarih-Coğrafya Öğretmeni Rifık Baydur Yalvaç Orta Okulu Müdür ve Tarih-Coğrafya Öğretmenliğine, Yalvaç Orta Okulu Müdür ve Tarih-Coğrafya Öğretmeni Nurettin Tuna Gerede Orta Okulu Müdür ve Tarih-Coğrafya Öğretmenliğine, Kiliş Orta Okulu Müdürü ve Türkçe Öğretmeni Halil Okan Düzcü Orta Okulu Müdür ve Türkçe Öğretmenliğine, Antalya Lisesi Müdürü ve Fizik Öğretmeni Salih Çetiner Sivas Lisesi Müdür ve Fizik Öğretmenliğine, Çorum Orta Okulu Müdürü ve Matematik Öğretmeni Ziya Büyükataman Konya-Ereğlisi Orta Okulu Müdür ve Matematik Öğretmenliğine, Kayseri Lisesi Tarih Öğretmeni Yavuz Konnolu Çorum Orta Okulu Müdür ve Tarih Öğretmenliğine, Trabzon Erkek Orta Okulu Müdür yardımcısı ve Türkçe Öğretmeni Nurettin Bekiroğlu Akçaabat Orta Okulu Müdür ve Türkçe Öğretmenliğine, Ünye Orta Okulu Müdürü ve Tarih-Coğrafya Öğretmeni İsmail Öztürk Milâs Orta Okulu Müdür ve Tarih-Coğrafya Öğretmenliğine, Bursa Kız Öğretmen Okulu Ruhbilim Öğretmeni Şevki Oktay Sivas Öğretmen Okulu Müdür ve Ruhbilim Öğretmenliğine, İstanbul Pertevniyal Lisesi Müdürü ve Edebiyat Öğretmeni Nahit Cemal Toker İstanbul Beyoğlu Kız Lisesi Müdür ve Edebiyat Öğretmenliğine, Gerede Orta Okulu Müdürü ve Türkçe Öğretmeni Sadri Us Lüleburgaz Orta Okulu Müdür ve Türkçe Öğretmenliğine, Yozgat Lisesi Müdürü ve Coğrafya Öğretmeni Ali Rifat Ergeç Kayseri Lisesi Müdür ve Coğrafya Öğretmenliğine, Manisa Lisesi Müdürü ve Tarih Öğretmeni Kemal Özerdim İzmir İnönü Lisesi Müdür ve Tarih Öğretmenliğine, Sivas Lisesi Müdürü ve Fizik Öğretmeni Cemil Bayar Manisa Lisesi Müdür ve Fizik Öğretmenliğine, Söke Orta Okulu Müdürü ve Tabiiye Öğretmeni Doğan Toker Elmalı Orta Okulu Müdür ve Tabiiye Öğretmenliğine, Ankara 3 üncü Orta Okul Müdürü ve Tarih-Coğrafya Öğretmeni Himmet Akın İznit Lisesi Müdür ve Tarih Öğ-

retmenliğine, Kayseri Lisesi Müdürü ve Edebiyat Öğretmeni Reşat Oğuz Antalya Lisesi Müdür ve Edebiyat Öğretmenliğine, Milâs Orta Okulu Müdürü ve Fransızca Öğretmeni Seyfi Yalvaçer Niğde Orta Okulu Müdür ve Fransızca Öğretmenliğine, Gelibolu Orta Okulu Müdürü ve Tarih-Coğrafya Öğretmeni Veli Erten Ayvalık Orta Okulu Müdür ve Tarih-Coğrafya Öğretmenliğine, Ayvalık Orta Okulu Müdürü ve Tabiiye Öğretmeni Süleyman Özsoy Gelibolu Orta Okulu Müdür ve Tabiiye Öğretmenliğine, Sivas Millî Eğitim Müdürü Refik Durlu Bursa Kız Öğretmen Okulu Müdür ve Türkçe Öğretmenliğine, Bursa Kız Öğretmen Okulu Orta Kısım Müdürü ve Tabiiye Öğretmeni Talât Ersoy İzmir Bornova Orta Okulu Müdür ve Tabiiye Öğretmenliğine, Elmalı Orta Okulu Müdürü ve Tabiiye Öğretmeni Tahir Tezcan Söke Orta Okulu Müdür ve Tabiiye Öğretmenliğine, Adana Öğretmen Okulu Müdürü ve Fransızca Öğretmeni Naci Eer İstanbul Pertevniyal Lisesi Müdür ve Fransızca Öğretmenliğine, Bolu Orta Okulu Tabiiye Öğretmeni Salih İnceler Arapkir Orta Okulu Müdür ve Tabiiye Öğretmenliğine, Bafra Orta Okulu Tarih-Coğrafya Öğretmeni Mustafa Alev Pasinler Orta Okulu Müdür ve Tarih-Coğrafya Öğretmenliğine, İzmir İnönü Lisesi Felsefe Öğretmeni E. Hulûsi Demir İzmir Atatürk Lisesi Felsefe Öğretmeni ve Müdürlüğüne, Nazilli Orta Okulu Beden-Eğitimi Öğretmeni Kemal Ağaoğlu Siverek Orta Okulu Beden-Eğitimi Öğretmeni ve Müdürlüğüne, Diyarbakır Lisesi Öğretmeni ve başmuavini Mahmut Egun Pazarören Köy Enstitüsü Öğretmeni ve Müdürlüğüne, Kayseri Lisesi Edebiyat Öğretmeni İzzet Deliçay Eskişehir Lisesi Edebiyat Öğretmeni ve Müdürlüğüne, Eskişehir Lisesi Öğretmeni ve Müdürü Zekâi Yörüker Gönen Köy Enstitüsü Öğretmeni ve Müdürlüğüne, Samsun Kız Enstitüsü Evidaresi P. Öğretmeni ve Müdürü Zekâvet Kefeli Trabzon Kız Enstitüsü Evidaresi P. Öğretmeni ve Müdürlüğüne, Trabzon Kız Enstitüsü Ç. Bakımı, Biçki-Dikiş Öğretmeni ve Müdürü Nadire Yentür Samsun Kız Enstitüsü Çocuk Bakımı, Biçki-Dikiş Öğretmeni ve Müdürlüğüne, Erzurum Erkek Sanat Enstitüsü Demir İşleri Atelyesi Öğretmeni ve Müdürü Kadri Özsoy Rize Er. Orta Okulu Demir İşleri Atelyesi Öğretmeni ve Müdürlüğüne, Niğde Er. Sanat Enstitüsü Tesviye Atelyesi Öğretmeni ve Şefi İsmail Avcı Muğla Er. Orta Sanat Okulu Tesviye Atelyesi Öğretmeni ve Müdürlüğüne, Rize Er. Orta Sanat Okulu Tesviye Atelyesi Öğretmeni ve Müdürü Hüseyin Tezan Giresun Er. Orta Sanat Okulu Tesviye Atelyesi Öğretmeni ve Müdürlüğüne, Giresun Er. Orta Sanat Okulu Tesviye Atelyesi Öğretmeni ve Müdürü Sıtkı Aktakke Erzurum Er. Sanat Enstitüsü Tesviye Atelyesi Öğretmeni ve Müdürlüğüne nak-

len veya terfian tayin edilmişlerdir.

KÖY ENSTITÜLERİNE MAHSUS YAR-
DIMCI MESLEK KİTAPLARI

1 — Çocukluk ve gençlik psikolojisi	: Feriha Baymur	26 — İlk öğretim kavramı	: I. H. Tonguç
2 — Ruhbilim	: Hayri Çakaloz	27 — Resim-iş sanat terbiyesi	: I. H. Tonguç
3 — Çocuk ruhu	: I. A. Gövsa	28 — Köyde Eğitim	: I. H. Tonguç
4 — Sosyoloji	: H. Akverdi	29 — Eğitim yoluyla canlandırılacak köy	: I. H. Tonguç
5 — Pedagoji	: S. Celâl	30 — Yeni mektep nedir	: A. Hikmet
6 — Yeni umumi pedagoji	: H. A. Aytuna	31 — Tedris tekniği	: S. Celâl
7 — İş pedagojisi	: H. F. Kanad	32 — Winnetka sistemi	: H. A. Aytuna
8 — Öğretimde yeniyeye doğru	: R. Durlu	33 — Dalton-plâton plân	: H. A. Aytuna
9 — Toplu tedris hareketleri	: K. Kaya	34 — Proje uelü	: R. Arıkan
10 — Birinci sınıfta çocuğa göre mektep	: R. İnan	35 — Öğretmenin temel kitabı	: F. Baymur
11 — Yarım mektebine doğru	: Angelo - parti (K. Nami)	36 — Hayat bilgisi dersleri	: F. Baymur
12 — Eski mektep yerine yeni mektep	: Dewey (M. Zekeriya)	37 — Türkçe öğretimi I-II	: F. Baymur
13 — Yarım mektepleri	: Dewey (S. Celâl)	38 — Coğrafya öğretimi	: F. Baymur
14 — İş terbiyesi	: Booker Washington (H. R. Öymen)	39 — Tarih öğretimi	: F. Baymur
15 — İhtimai mektep	: I. H. Baltacıoğlu	40 — İlk okuma ve yazma öğretimi	: K. Kaya
16 — İyi bilinmeyen çocukluk	: Réne Allenby	41 — İlkokullarda coğrafya öğretimi	: H. A. Aytuna
17 — Toplu tedris ve kompleks sistem	: H. A. Aytuna	42 — Okulda disiplin	: R. İnan
18 — Psikoloji ve terbiye bahisleri	: E. Siyavuşgil	43 — Çocuğa göre hayat için hesap	
19 — Yaşanmış pedagoji	: Scharrelmann (H. R. Öymen)	44 — Yeni mektebin ders vasıtalarından kum, gazete	: M. Uyanık
20 — Okullarda grupla çalışma	: Bakanlık yayını	45 — Tatbik edilmiş I. sınıf öğretimi	: Advıye Öktem
21 — Müfredat programı ve proje'eri köy ve şehir okulları için		46 — Çocuğa göre tarih tedrisatı	: K. Kaya
22 — Normal çocuklarda anormallikler	: H. A. Aytuna	47 — Serbest tahrir	: R. İnan
23 — Talim ve tadrise kendi kendine faaliyet prensibi	: H. A. Aytuna	48 — Resim dersleri II cilt	: K. Kaya
24 — Okulda kendi kendine idare	: K. Nami	49 — Mukavva işleri	: M. Göneri
25 — Milliyet ideali ve topyekûn millî terbiye	: H. F. Kanad	50 — Yazı haftası	: F. Selen Şükrü
		51 — Yazı dersleri	: F. Selen Şükrü
		52 — Emil	: F. Selen Şükrü
		53 — Ruso	: F. Selen Şükrü
		54 — Yengeç kitabı	

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMIMLERLE DİĞER YAZILAR TAR. FİMİZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 10

3 KASIM 1947

SAYI: 458

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 309
Karar tarihi: 16/VIII/1947

Özet:
Erkek orta sanat ve orta yapı okullarıyla erkek sanat ve yapı enstitüleri yönetmeliği h.

Erkek orta sanat ve orta yapı okulları ile erkek sanat ve yapı enstitülerinin Üçüncü Millî Eğitim Şurasınca incelenmiş olan yönetmeliğinin bağli örneğe göre kabulü hususunun Yüksek Bakanlık Makamının onamlarına sunulması kararlaştı.

K. Y. Uygundur
16/VIII/1947
Millî Eğitim Bakanı
Reşat Şemsettin Siret

ERKEK ORTA SANAT, ORTA YAPI OKULLARIYLA ERKEK SANAT VE YAPI ENSTITÜLERİ YÖNETMELİĞİ

GENEL MADDELER

Madde 1 — Endüstri ve Bayındırlık alanları için seçkin ve bilgili işçiler yetiştirme amacıyla:

- Erkek Orta Sanat Okulları,
- Erkek Sanat Enstitüleri,
- Orta Yapı Okulları,
- Yapı Enstitüleri,

Madde 2 — Erkek orta sanat okullarıyla orta yapı okulları; öğrencilerine, bir yandan ilk öğrenimin üstünde genel ve mesleki bilgi veren ve kısa zamanda bir sanat öğreten, bir yandan da mesleğinde daha çok ilerlemek isteyenlerini sanat ve yapı enstitüleri öğrenimine hazırlayan okullardır.

Madde 3 — Erkek sanat ve yapı enstitüleri, erkek orta sanat ve orta yapı okulları mezunlarının genel ve meslek bilgilerini genişletmek ve öğrendikleri sanattaki maharetlerini ilerletmek; orta okul mezunlarından isteyenlere sanat öğrenimi vermek

ve öğrencilerini daha üstün dereceli teknik öğrenime hazırlamak amacıyla kurulmuş olan okullardır.

Madde 4 — Erkek orta sanat ve orta yapı okullarıyla erkek sanat ve yapı enstitülerinin;

a) Türkiye Cumhuriyetinin, millî ahlakı benimsemiş, işine gücüne bağlı, çalışkan ve yararlı bir yurttaşı olarak yetişmesini,

b) Ders programları ile belirtilen teorik ve pratik bilgileri öğrenmelerini, bir sanatta ehliyet ve başarı ile çalışabilecek veya daha üstün derecede teknik öğrenimi takibedebilecek seviyeye erişmelerini,

c) Disiplinli bir iş eğitimi içinde, teknik ve yapımın gerektirdiği titizlik ve iyi alışkanlıklar kazanmalarını,

d) Ruhça ve bedence sağlam yetiştirilmelerini amaç sayar.

Madde 5 — Sanat kurumları, bu amaçlara erişebilmeleri için, öğretim ve eğitim metotlarından, okul içinde kurulan ve sürekli olarak yürütülen iş, çalışma, temizlik örneklerinden, yine okul içinde yaratılan ve daima yaşatılan doğruluk havasından faydalanırlar.

Madde 6 — Sanat ve yapı okulları ile enstitülerinde okutulacak derslerle öğretilecek sanatların çeşit ve konuları, ders programları; haftalık ders saatleriyle atelyede çalışma süreleri de bu programlara ekli ders dağıtma çizelgeleri ile belirtilir.

Teorik ve pratik öğretimin bu program ve çizelgelere göre yürütülmesi gereklidir.

Madde 7 — Erkek orta sanat okullarıyla orta yapı okullarına en az, beş yıllık ilk okulları bitirmiş bulunan öğrenciler alınır. Öğrenim süreleri üçer yıldır.

Üç yıllık öğrenimi başarı ile bitirenlerden isteyenler enstitü sınıflarında öğrenimlerine devam ederler, isteyenler de çalışma alanlarına atılırlar.

Madde 8 — Erkek sanat enstitülerine; erkek orta sanat okulunu, yapı enstitülerine de orta yapı okulunu bitirenler; enstitülerin özel bölümlerine ise orta okul mezunları alınır.

Erkek sanat enstitüleriyle yapı enstitü-

lerinin öğrenim süresi, erkek orta sanat okulu veya orta yapı okulu üstünde, iki yıldır.

Madde 9 — Erkek orta sanat okullarının birinci sınıfında bulunan öğrenciler, birer kanaat dönemi süresince tesviye, demir ve marangoz atelyelerinde çalıştırılırlar.

Madde 10 — Erkek orta sanat okullarının ikinci sınıfına geçen öğrenciler, öğrenim yılının ilk haftasında sanat dallarına ayrılırlar. Bu ayrılıştta, öğrencilerin istekleri gözönünde bulundurulur ve her öğrencinin istediği sanata ayrılmasına çalışılır. Ancak, öğrenci istekleri atelye, makine ve avadanlık durumlarına göre tesbit edilen kadroyu aşarsa sanat dalına ayrılma keyfiyeti; okul müdürünün başkanlığı altında, atelye şef ve öğretmenleriyle okul hekiminden kurulacak komisyonda, her öğrencinin sanat yeteneği ve başarı derecesi ile sağlık durumu dikkatte bulundurulmak suretiyle kararlaştırılır ve bu husus bir tutanakla da belirtilir.

Madde 11 — Yapı okullarındaki öğrencilerin sanat dallarına ayrılması işi, birinci yılın ilk haftasında, 10 uncu madde hükümlerine göre yapılır.

Madde 12 — Sanat dalı belirtildikten sonra, öğrencinin, bir başka sanat dalına geçmesi hususundaki dileği dikkate alınmaz.

Madde 13 — Erkek orta sanat okulu ile orta yapı okulunu bitirerek erkek sanat ve yapı enstitülerine giren öğrenci, mezun olduğu okuldaki sanat dalına takibe mecburdur. Ancak, erkek orta sanat ve orta yapı okulunda bulunmayıp ta erkek sanat ve yapı enstitüsünde bulunan bir sanat dalına geçmek isteyen öğrencinin isteği, 10 uncu maddede sözü geçen komisyonca incelenerek karara bağlanır.

MÜDÜRÜN GÖREVI VE YETKİSİ

Madde 14 — Okulu, müdür yönetir. Müdürdan, arkadaşlarına ve öğrencilerine her bakımdan örnek olacak şekilde hareket etmesi okulun elemanlarıyla sıkı bir iş birliği yapması istenir.